

RUBLIS AR DOLERIS

Kova dėl įtakos Artimuose Rytuose

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

Paskutiniųjų dienų blogų naujienų pynėje maloniai išimti sudaro žinios iš Artimųjų Rytų. Juk per paskutinį karą arabų armijos palyginti gerai pasirodė tik sovietų ginklų dėka, bet tai privedė tik prie... amerikiečių įtakos padidėjimo. Turime tokį klasišką nedėkingumo pavyzdį, kad net paties Egipto pusiau oficiozo Al Ahram redaktorius Hassanein Heikal rašė:

"Reikia viešai pripažinti, kad Sovietų Sąjunga negavo prideramos padėkos ir pagarbos už tai, ką mes galėjome padaryti spalio 6 d. (karui prasidėjus)".

Heikal buvo laikomas prezidento Sadat patikėtiniu ir todėl jo žodžiai buvo laikomi daugiau ar mažiau vyriausybės pažiūra. Už tat buvo didelė staigmena, kad Heikalas už tuos žodžius buvo pavarytas ir jo vieton buvo paskirtas Ali Amin, kuris tarp kitko 9 metus išgyveno Londone kaip politinis pabėgėlis iš savo krašto. Jo brolis net sėdėjo Nasserio

laikais kalėjime už tai, kad iš davė valstybės paslaptis amerikiečių CIA...

Už tat nenuostabu, kad po paskutinės Kissingerio kelionės po Artimuosius Rytus ten tuojau pat išskubėjo Gromyko, kad išgelbėtų, ką dar galima išgelbėti. Bendram komunikate buvo pritarta pažiūrai, kad Sovietų Sąjunga ir toliau turi būti susijusi su pastangomis sunormuoti Izraelio-arabų santykius, tačiau tas komunikatas negalėjo pašalinti londoniško Times konstatuotą įspūdį: "Besikeičiančiuose Amerikos - Egipto santykiuose vėl prasidėjo pavasaris..."

Nesunku sugalvoti, kad Sadato meilinėmsi Amerikai iššaukė dvi aplinkybės:

* Tik JAV gali priversti Izraelį pasitraukti iki 1967 m. sienų;

* Tik JAV turi techniškas priemones greitai atstatyti Suez kanalą ir iš viso

pagyventi Egipto ūkinį gyvenimą.

Po dviejų dešimtmečių Nasserio 'arabiško socializmo', Egipto ūkis pateko stiprion valstybės kontrolėn su visom tokiais atvejais įprastom pasėkom: jo atgavimui reikia skubios užsienio pagalbos. Egipto svaras oficialiai yra vertas 2.56 dolerio, jei tačiau kuri nors amerikiečių firma nori ką nors pradėti Egipte, ji gausna Egipto svarą už 1,70 dol. Suez kanalo ir apylinkių atstatymas gali kaštuoti 3 milijonus Egipto svarų, kas yra tik truputį mažiau už viso Egipto metinį biudžetą.

Sovietų pozicijos yra stipresnės tik Sirijoje ir Irake. Tuos kraštus Maskva jau seniai laiko savo pirmąją gynybos linija, kuri tiesa, yra atskirta nuo pačios Sovietijos Vakarams palankios Turkijos su amerikiečių bazėmis joje, tačiau tai nesumažina, bet greičiau padidina jų pozicijų vertę. Faktas, kad Kissingeris susiderėjo su Sirijos prezidentu derybas dėl kariuomenių atitraukimo vesti Washington, o ne Zenevoje, kaip siūlė sovietai, jų ir amerikiečių karinių specialistų priežiūroje, kalba apie sovietų įtakos sumažėjimą ir Damaske.

Žinia, tai dar nereiškia, kad nuo dabar amerikiečiai gali daryti viską, ką nori, Artimuosiuose Rytuose, o tik tai, kad arabai nenori pasiduoti vienai kuriai nors krašto įtakai, bet bandys savo pačių naudai laviruoti tarp visų didžiųjų kraštų interesų. Logiškai galvojant turėtų pagyvėti ūkiniai ryšiai tarp arabų ir Vakarų Europos valstybių, nes vienom ilgesnį laiką dar trūks energijos šaltinių, o kiti turi

(Nukelta į 2 psl.)

STATE OF OHIO
Executive Department
OFFICE OF THE GOVERNOR

Columbus

PROCLAMATION

IN RECOGNITION OF

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

FEBRUARY 16, 1974

WHEREAS, in 1918 the Lithuanians liberated their nation and experienced freedom for the first time in 123 years, since the fall of the ancient Lithuanian Kingdom; and

WHEREAS, although this freedom was brief, for only two decades later they were once again enslaved, this time of the Republic remains a momentous historical landmark for all Lithuanians; and

WHEREAS, many having migrated to this land, made valuable and lasting contributions to the scientific, cultural, artistic and economic life of our state;

NOW, THEREFORE, I, John J. Gilligan, Governor of the State of Ohio, do hereby dedicate this day, February 16, 1974, to the solemn commemoration of

LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

in the State of Ohio, and join with all Lithuanian American citizens who possess the principles of freedom, independence and integrity, to renew their dedication to the fight against tyranny and oppression.

IN WITNESS WHEREOF,
I have hereunto subscribed my name and caused the Great Seal of the State of Ohio to be affixed at Columbus, this 4th day of February, in the year of our Lord, One Thousand Nine Hundred and Seventy-Four.

John J. Gilligan
GOVERNOR

Gubernatoriaus John J. Gilligan proklamacija skelbiama Vasario 16 Lietuvos Diena Ohio valstijoje.

Dirva gavo iš Ohio gubernatoriaus ištaigos šią nuotrauką kurioj vaizduojama Dalia Mackevičiūtė-Baker įteikiant gubernatoriui John J. Gilligan lietuvišką takelį, vasario 19, atsidėkojant už proklamaciją, skelbiant Vasario 16 Lietuvos Diena Ohio valstijoje. Dalia Mackevičiūtė-Baker priklauso Korp. Neo-Lithuania ir šiuo metu gyvena Clevelande.

"LIETUVOS LAISVĖS KOVOS TUNELIO GALE
AIŠKIAI RYŠKĖJA ŠVIESA"Pareiškė Ohio gubernatorius John J. Gilligan
Dirvos bendradarbei Daliai Mackevičiūtei - Baker.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties proga Ohio valstybės guber-

natorius John J. Gilligan atsiuntė proklamaciją, pasmerkiančią dabartinę rusų okupaciją Lietuvoje ir skelbiančią Vasario 16-tą Lietuvos Nepriklausomybės dieną Ohio valstybėje. Plačiau kalbėdamas apie okupuotos Lietuvos ir kitų okupuotų tautų padėtį savo ofise Ohio valstybės rūmuose, gubernatorius pareiškė: "Žmonės, kurie yra kentę tirioniją ir priespaudą, ir kurie kovoja prieš valdžias draudžiančias savo piliečiams pagrindines žmogaus teises, geriausiai supranta laisvės prasmę ir vertę".

Gubernatorius Gilligan tik, kad dabar labiau negu betkada, lietuviai ir kiti pavergtieji privalo testuoti savo kovą nauju pasiryžimu. Pavyzdžiui jis davė žydų organizacijai, kurios pagėdė paveikti Amerikos užsienio politiką. Gubernatorius galvoja, kad susiorganizavę ir veikdami per Amerikos politinę sistemą mes taip pat turėsime įtakos ir pasieksime savo tikslą.

Solženitcino incidentas rodo ryškų pasikeitimą rusų reikaluose. Jau prieš penkiolika metų parašęs savo pirmąją knygą Solženitcinas būtų buvęs likviduotas ir Gulag Archipelago niekada nebūtų pasirodęs. Jo ištrėmimas įrodo, kad rusai vis daugiau ima atsižvelgti laisvojo pasaulio opinijos. "Jūsų laisvės kovos tunelio gale aiškiai ryškėja švie-

sa", pareiškė gubernatorius.

Pasikalbėjimo metu gubernatoriui buvo įteiktas lietuviškas takelis. Jis pareiškė savo pasigėrėjimą lietuviškų tautinių rūbų grožiu. Baigdamas, gubernatorius Gilligan pripažino, kad lietuviai yra padarę svarbų įnašą Ohio meno, mokslo ir ūkio srityse, ir pabrėžė, kad lietuviai ir ateityje privalo išlaikyti savo kultūros savitumą.

Dalia Mackevičiūtė-Baker

VASARIO 16 MINĖJIMAS
ATSTOVŲ RŪMUOSE

JAV atstovų rūmuose Washington Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas įvyko kovo 5 d. Į minėjimą iš Chicagos buvo nuskridę Altos centro valdybos vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas ir kun. Adolfas Stašys. Į lietuvių delegaciją dar įėjo: dr. St. Bačkis, dr. J. Balys, dr. J. Genys, Gr. Krivickienė, J. Laučka. Lietuviai buvo priimti kongreso atstovo Daniel Flood, kuris lietuvių delegaciją pristatė atstovų rūmų pirmininkui Carl Alberts.

Kongreso posėdis buvo pradėtas maldą, kurią sukalbėjo kun. H. Dumpys. Kai kurie kongreso atstovai Lietuvai savo kalbose priminė kovo 5 d., kiti tai padarys vėliau.

Raudona Rožė pražydėjo

Vakarų Vokietijoje RIMAS DAIGONAS

Vakarų Vokietija lyg kvaila mergytė vedama Brandto prie prarajos kranto, vis įkalbant, kad tas krantas nepavojaingas. Tai mes regime užsienio politikos stambmėnose, Berlyno sienos 'primiršime', glebėsčiavimesi su Nikitos ipėdiniais, blokavimesi su maskvinio sparno balsais Jungtinių Tautų balsavimuose...

Tragikomiškai iškilo Vakarų Vokietijos neprincipingumas, ambicijų anemija ir talkininkavimas bolševikinei Vokietijai visai jau vos pastebimoje smulkmenoje. Tos 'smulkmenos' kvadratinis plotas tikrai nedidelis. Jis lygus pašto ženklui plotui, vienam kvadratiniam coliui! Istorija tokia: Vakarų Vokietijos pašto ministerija nutarė išleisti pašto ženklą, skirtą pasižymėjusiai politiniame Vokietijos gyvenime moteriai. Nutarus, ėmė ieškoti kandidačių. Iškilo moterys, kurios kovojo dėl moterų teisių. Nors tai gana siaura definicija, bet, matyt, kitų vokiečiai neturi. Moterys, seno sufražisčių tipo, Vokietijoje labai retos. Viena tokių žymesniųjų buvo Konrado Adenauerio bendradarbė Helene Wesel, kuri tol talkino garšiam Vakarų Vokietijos politikui, kol jis sutiko su krašto apginklavimo projektu. Minėtos buvo Luise Otto-Peters, Helene Lange ir Gertrud Baeumer -- visos sufražistinės pakraipos veikėjos, dabar pamirštos.

Jos visos Pašto ministeriją nedomino. Pašto ženklui parinko 'raudoną' 1918 metų revoliucijos rožę 'Roza Luxemburg'. Visuomenė tapo sukręsta.

Roza Luxemburg gimė 1870 metais Lenkijoje, Zamosc miestelyje. Žydų tautybės mergina mokėsi Ziu-riche. Organizavo lenkų socialdemokratų partiją. 1896 metais, atkilusi kaizerinėn

Vokietijon, ji veikė ir čia socialdemokratų partijoje, kol leninė tos partijos atšaka, komunistų partija, patraukė ją į savo gretas. Ji tapo viena iš pagrindinių tos partijos ramsčių. Veikdama kartu su Karlu Liebknechtu (komunistų lyderiu) ji ruošė Vokietijoje 1918 m. gruodžio mėn. vadinamą Spartakų sukilimą, mėginimą, kaip Leninas Rusijoje, įsteigti diktatūrą ir teroristinė bolševikinė santvarka. 1919 metais kontr-sukilimas nušlavė komunistinį spartakų samokslą. Raudonoji revoliucijos Rožė, kaip vadino Rožę Luxemburg komunistai, buvo sugauta ir sušaudyta už kėsinimąsi nuversti konstitucinę vyriausybę...

Rožė Luxemburg doru vokiečių sampratoje simbolizuoja Berlyno sieną, sovietinį antihumanistikumą, terorą ir priešišumą. Tokio asmens atvaizdą Bonnos pašto ministerija sugalvojo įtvirtinti ant savo pašto ženklų!

Spaudos balsai, visi be skirtumo, pasisakė prieš tokį projektą. Rožei Luxemburg paskirta pašto ženklą galėtų išleisti Rytų Vokietija. Bonnos elgesys sukelia pasaulio pašaipą.

Itin kvailai skamba pašto ministro pareiškimas nušėbintiems žurnalistams:

-- Mes parinkome Rožę Luxemburg, nes ji reprezentuoja moterį, kovotoją už moterų emansipaciją..."

Rožė niekad nekovojo už moterų teises, ji niekad nebuvo savo laikmečio sufražistė. Pradėjusi jaunystėje dirbti socialdemokratų partijoje, ji perbėgo į komunistų partiją. Jos veikla buvo antidemokratinė, produkta-tūrinė ir pragaistinga politinės laisvės sampratai. Tačiau nežinomi smegenys sugalvojo idomą Vakarų Vokietijos apkvailinimo triuką.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Vasario 16 minėjimas

Puikioje Bankstowno mieste (čia randasi ir Sydnėjaus lietuvių klubas) rotošės salėje, buvo paminėta Vasario 16-j. Dalyvaujant apie 400 sydneyškių lietuvių ir kviestinių australų bei kitų tautybių svečių minėjimą savo trumpu žodžiu pradėjo Sydnėjaus Apylinkės V-bos pirmininkas Juozas Maksvytis, pakviesdamas Pajautą Daukute-Pullinen perskaityti iš anksto paruoštą rezoliuciją Australijos vyriausybei, kuri susirinkimo buvo priimta. Minėjimą labai gražiai ir jausmingai pravedė buv. Čiurlionio Ansamblio pranešėja, buv. Amerikos gyventojas, dabar su savo gydytoju vyru ir dukrom nuolatini Sydnėje pasilikusi J. Vilūnienė. Jos meniškasis žodžio valdymas ir profesionalus bei jausmingas žmonių pristatymas scenoje, yra tikrai išskirtinai geras ir publikos labai mėgiamas.

Estų bendruomenės vardu, žodį tarė jaunoji jų pirmininkė Tuas Kroll, kai latvių pirmininkas G. Bagdonovičius, prisiminęs savo trumpu žodžiu mūsų istorinius vargus, linkėjo Baltijos kraštams atgauti savąją Nepriklausomybę. Australijoje, taip pat ir Sydnėje, lietuviai labai gražiai sugyvena ir palaiko artimus ryšius su ukrainiečiais, kurių bendruomenė čia yra ypatingai didelė ir stipri. Jų pirmininkas P. Swidersky, prisiminęs garbingą Lietuvos praeitį ir istorinius ryšius su Ukraina, linkėjo mums greitos laisvės. Idomu buvo jo antrąją kalbos dalį ir sveikinimus girdėti lietuvių kalboje. Labai gražų ir jausmingą žodį tarė Australijos lenkų laikraščio 'Polish News' redaktorius ir Lenkų Federalinės Tarybos atstovas Australijai J.O. Karvicki. Jis, būdamas ir labai artimas lietuvių draugas, viešai savo sveikinime priminė Lenkijos padarytą anksčiau skriaudą Lietuvai dėl Vilniaus ir viso Vilniaus krašto. Primindamas jis Adomą Mickevičių kaip didelį Lietuvos sūnų, savo kalbos pabaigoje, karštai palinkėjo atgauti Nepriklausomybę su Lietuvos sostine Vilniumi, kas buvo visų klausytojų audringai sutikta.

Iš australų svečių, senatoriaus J. Carrick vardu, kalbėjo dr. Baune, išreiškdamas savo ir senatoriaus gražias viltis Lietuvai.

Paskutiniame sveikinimo žodyje kalbėjo parlamento

narys ir Pavergtųjų Tautų Komiteto pirmininkas E. D. Darby, M.L.A. Savo puikioje kalboje, šis didelis lietuvių draugas australas, prisiminė Lietuvos laisvės kovas, gražų gyvenimą nepriklausomais metais ir dabartinius Lietuvos rūpesčius. Gana ilgoje ir išpūdingoje kalboje jis kvietė visus pasaulio lietuvius stoti į bendrą kovą ir darbą, kas kaip ir Lietuvai, taip ir kitoms pavergtoms valstybėms, palengvins atgauti savąją laisvę.

Šventės minėjimo paskaitą skaitė Vytautas Patašius, plačiai nušviesdamas šios, mums reikšmingos, šventės reikšmę ir svarbą. Meninėje dalyje pasirodė Sydnėjaus tautinių šokių grupė, vadovaujama G. Saukos, poetė Marija Mykolaitytė-Slavėnienė, paskaitydama savo kūrybos eilėraščių ir Ksenija Dauguvietytė padeklamavo Maironio 'Šatrijos kalną' ir 'Tėviškę', poetas Juozas Almis Jūragis deklamavo savo, šiai progai parašytus, eilėraščius, kai poezijos pabaigai savo kūrybos eilėraščius deklamavo Aldona Viščiūnaitė.

Muzikinėje dalyje 'Dainos' choro solistės E. Belkienė ir A. Storpirstienė, akompanuojant Z. Belkutei, labai gražiai sudainavo kelias dueto dainas. Mūsų ir australų operos solistas Paulius Rūtenis, akompanuojant dr. R. Zakarevičiui gražiai atliko dvi dainas ir ariją iš operos 'Gražina'. Programos pabaigoje, Sydnėjaus choras 'Daina', labai gerai sudainavo tris dainas. Vasario 16-sios dienos minėjimas buvo baigtas Lietuvos Himnu.

Sekmadienį, vasario 17 dieną, Nepriklausomybės minėjimas vyko lietuvių bažnyčioje, kur, gausiai dalyvaujant lietuviams, pamaldas atliko kun. P. Mortuza. Šiose pamaldose su savo vėliavomis dalyvavo ramovėnai, sportininkai skautai ir ateitininkai.

Minėjimas ir meninė jo dalis buvo labai gerai paruošti ir jo metu Tautos Fondui buvo surinkta apie 300 dolerių. Tenka džiaugtis, kad dabartinė Sydnėjaus Apyl. V-ba, kuriai vadovauja filisteris chemikas J. Maksvytis, yra aktyvi, gyva ir randanti laiko ir noro visur labai gražiai pasirodyti ir atstovauti mūsų visą lietuviškąją bendruomenę ir visus lietuviškuosius reikalus.

Sydnėjaus Lietuvių Klubas darosi vis dažnesnė šeimyninių ir kitokių artimesnių švenčių subuvimo vieta. Gražioje mažojoje salėje savo iškilmingesnes šventes švenčia vietiniai lietuviai. Sausio pabaigoje čia savo 50-ties metų sukaktį atšventė šio klubo oficialus revizorius Algis Milasas, kuris Sydnėjaus lietuvių gyvenime yra labai gerai žinomas. Dalyvaujant šimtenei svečių, visas vakaras gražiai pravedė jo žmona, adalaidiškis dr. A. Stepanas.

Praeitame numeryje paminėjęs praeitais metais baigusius medicinos mokslus mūsų lietuvių, nebuvau dar žinojęs apie brisbaniečio dr. Juozo Žiukelio sėkmingą medicinos fakulteto baigmą Brisbanėje. Universitetą jis baigė net su trimis aukštais pagyrimo honorais ir šiuo metu atlieka praktiką val-

tybinėje ligoninėje.

Sausio pabaigoje ir vasario pradžioje, vyko Australijos visų katalikų vyskupų konferencijos. Ta proga Sydnėjaus vyskupas E. Kelly ir Adelaidės vyskupas F.P. Kennedy kreipėsi į Sydnėjaus lietuvių kleboną kun. P. Butkų, prašydami duoti kuo daugiau ir platesnių žinių apie bažnytinę ir religinę priespaudą Lietuvoje, kad vyskupų konferencijoje jie galėtų tai plačiai iškelti ir painformuoti Australijos vyskopus.

Sausio mėn. viduryje Melbourne mirė Magdūtė Žilinskaitė - Aukštikalnienė. Kaune ji buvo Kauno Operos choro solistė, giedodama taip pat ir Kauno Katedros, bei Kauno Igulos bažnyčiose. Būdamą didelė dainos mėgėja, ji po karo tuoj pat įsijungė į Vokietijoje atsikuriančias Čiurlionio ansamblio eiles, su puikiais jų koncertais aplankydamas gausybę lagerių. Emigravusi į Australiją ir apsigyvenusi Melbourne, tuoj pat ir čia įsijungė į chorą, moterų sekstetą ir bažnytinį chorą. Paskutinėse atsisveikinimo pamaldose, šiai mielai Melbourne choristei, paskutinę pagarbą atidavė ir savomis giesmėmis palydėjo amžinybėn, Lietuvių Dainos Ansamblys, Parapijos choras, klebonas kun. P. Vaseris ir skaitlinga Melbourne lietuvių visuomenės dalis, kurią daugelį metų savo gražiu balsu, žavėjo velionė. Nuliūdime paliko vyrą Praną ir sūnus Rimą ir Joną.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
RUBBER MOLD MAKERS
TOOL MAKERS
MACHINISTS
JIG & FIXTURE

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also accepted men with a minimum of 2 years' steady work & fringe benefits. Apply call or write
MONROE TOOL CO.
RT. 7 SPARTA PIKE,
LEBANON, TENN. 37087
615-444-6840 (18-24)

TURRET LATHE
OPERATORS

Call Mr. Stan Ubick —
216-391-2626

PAL-VIN MACHINE &
MFG. CO.
1419 E. 40th

An Equal Opportunity Employer (18-20)

STIPENDIJOS JAUNIMUI JUNGTINĖSE TAUTOSE

Visokiomis progomis labai dažnai yra kalbama ir skelbiama, kad mūsų krašto laisvės kovos tęsimo ateitis pereis į mūsų jaunimo rankas. Tačiau iki šiolei niekas nėra daroma planingai paruošti tą gausų mūsų jaunimą visuomeninei, o ypač politinei veiklai ateity.

UBA-BATUNas, matydama šią spragą, ryžtasi bent dalimi ją užpildyti, skelbdamas 10 savaitių stipendiją pabaltiečių jaunimui susipažinti su politine veikla Jungtinėse Tautose. Šią vasarą nuo birželio 15 iki rugsėjo 1 dienos.

Numatyta sekanti studijų programa:

1) Susipažinti su Jungtinių Tautų organizacine struktūra, sekti JT veiklos eigą, dalyvauti JT spaudos konferencijose ir stebėti JT specialių komitetų posėdžius kuriuose svarstomi žmogaus teisių pažeidimo ar kolonizacijos klausimai;

2) Susipažinti su memorandumu Jungtinėse Tautose paruošimu pagal jų procedūrinius reikalavimus, lan kytis kartu su patyrusiais BATUNo atstovais JT atstovybėse ir įteikti joms medžiagą apie dabartinę padėtį Pabaltijo kraštuose;

3) Lankyti ir daryti oficialius pasikalbėjimus su mūsų bei užsienio diplomatiniais atstovais, spaudos korespondentais ir vadovaujantais asmenimis pabaltiečių visuomenėje;

4) Padėti vietos organizacijoms su informacija amerikiečių visuomenei, joms ruošiant platesnio masto viešus parengimus;

5) Sekti užsienio spaudą ir paruošti laiškus tų laikraščių redaktoriams Pabaltijo kraštų klausimais;

6) Paruošti trumpą studiją apie Jungtines Tautas,

tinkamą pabaltiečių spaudai ir visuomenei. (Tokia studija galėtų būti panaudota universiteto darbe, nes daugelis jų duoda pilną kreditą už tokį vasaros projektą).

Jaunuoliai ir jaunuolės nuo 18 iki 25 m. amžiaus ir studijavę nemažiau vienus metus universitete, kurie būtų sinteresuoti šia vasaros stipendija, tučtuojau kreipkitės į BATUNą dėl papildomų informacijų ir formų šiai stipendijai gauti šiuo adresu: UNITED BAL-TIC APPEAL, INC. 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465.

Stipendijos dydis:

a) Pilnas pragyvenimas

'POLARKA' SUJAUDINO KOMUNISTUS

Vokiečių žinių agentūra dpa iš Vienos pranešė, kad ten austrų raudonuosius labai sujaudinęs filmo 'Polarka' (Šiaurinė) austrų televizijoje parodymas. Socialdemokratų partijos generalinis sekretorius Fritz Marsch (ta partija yra ir Austrijos valdanti partija) pareikalavo sušaukti specialių partijos priežiūros tarybos posėdį ir nustatyti, ar tokios rūšies televizijos parodymai neprasilenkia su Austrijos neutralitetu. Dar toliau nuėjo Austrijos komunistų partijos gen. sekretorius, kuris pareikalavo, kad vyriausybė aiškiai pasakytų dėl tokios nepaprastos pobūdžio provokacijos ir tikro Austrijos neutraliteto sulaužymo ir kad tuo reikalu turėtų pasiaiškinti pats Austrijos krašto apsaugos ministeris Karl Luetgendorfas.

Be televizijos parodymo, austrų žurnale 'Profil' per kelias savaitesėjo to filmo aprašymai. Visas šis nieku nepagrįstas skandalas kilo dėl prieš šešius metus pabėgusio Čekoslovakijos generolo Jan Sejnos parodymų. O tas generolas tada papasakojo, kad Sovietų Sąjunga yra išdirbusi specialų karinį planą, vardu 'Polarka', kurio vykdymas buvo pavestas Varšuvos pakto kariuomenės jėgoms - Čekoslovakijai ir Vengrijai. Tos Varšuvos pakto valstybės nustatytu laiku, kad 'priden-gus tikrąją sovietų intervenciją į Jugoslaviją' pirma turėjo įsiveržti į Austriją ir okupuoti jos rytinę ir pietryčių dalis. O jau paskui ir pačių sovietų karinės jėgos tuo pačiu keliu įžygiuotų 'sutvarkyti' neklaužadą Jugoslaviją.

Pasikalbėjime su 'Profil' redakcija krašto apsaugos ministeris Luetgendorfas tačiau pasakė, kad šį sovietų išdirbtą Jugoslavijos per Austriją užpuolimo faktą reikia vertinti visai rimtai. To plano studijos po Sejnos parodymo buvo rimtai vedamos.

Generolas Sejna šiuo metu gyvena Amerikoje. Kai reporteris, kuris prižiūrėjo to filmo parodymą austrų televizijoje ir aprašymus žurnale, buvo paklaustas apie šią bylą, pasakė, kad parodymas yra su gen. Sejnos žinia ir su amerikiečių pritirumu.

Tuo tarpu sovietai į tai dar nereagavo. 'Izvestijos' išidėjo syekinimus Austrijai, kai Svieta Sąjunga su ja užmezgė diplomatinis santykius prieš 50 metų, o kanceleris Bruno Kreisky pasiuntė telegramą savo 'kolegai' Aleksej Kosyginui sakydamas, kad šie santykiai abiem šalims buvo labai

(kambarys ir maistas) New Yorke.

b) \$50.00 ir savaitę atlyginimas.

c) Iki \$200.00 vienkartinė kelionės išlaidoms padengti New Yorką ir atgal. Visi prašymai ir užpildytos formos šiai stipendijai gauti turi pasiekti BATUNo istaigą neveliau šių metų balandžio 1 dienos.

UBA-BATUNo Vasaros Stipendijos Komitetas paskelbs savo sprendimą, kam yra paskirta ši stipendija, neveliau š.m. balandžio 20 dienos.

Lietuviškoji visuomenė ir organizacijos yra prašomos paremti šį naują BATUNo užsimojimą, siūlant kandidatus ir skatinant mūsų jaunimą šiai stipendijai.

Kęstutis K. Miklas,
UBA-BATUNo Vykdomasis Pirmininkas

naudingi. Žinoma, užmirštant pasakyti, kad II Pas. karo metu Sov. Sąjunga buvo okupavusi visą rytinę Austrijos dalį ir jau po karo nelabai mielai iš ten išsikraustė, uždėdama Austrijai dideles karo reparacijas ir priversdama, kad ji ateityje nesidės prie jokio bloko ir laikysis griežto neutralumo. (ab)

MAINTENANCE MECHANIC NEED A CHANGE?

OWENS CORNING FIBERGLAS has a continuing need for maintenance mechanics with general plant maintenance experience in a heavy manufacturing environment. Our team of over 50 maintenance mechanics perform preventive maintenance and repair on such systems: equipment as air power systems, belt and chain conveyor systems, variable speed bearings, drives, hydraulics, and transmissions. If you have experience in these areas, can read blueprints, arc weld, cut and burn, you are probably the man for the job. This may be the change you are looking for. Apply in person to Employment Office or call, 964-9814 to arrange an interview.

We are an Equal Opportunity Employer

OWENS CORNING
FIBERGLAS
7000 McLarin Rd.
Fairburn, Ga.

(14-23)

PRESS BRAKEMAN

Experienced Only Apply
Excellent job with paid benefits

Stahl Metal Products

4750 W. 160
Cleveland, Ohio
or call 216-267-0330

(18-20)

WELDERS & FITTERS

Who Are Presently
MISEMLOYED

We are a small (locally) shop. (Large internationally). Looking for good men with Mig & Arc experience, who want to better themselves. First and 2nd shifts to START NOW.

We offer to the right individuals

- Excellent hourly rates
- With excellent shift premium
- Paid hosp. & insurance
- 9 paid holidays
- Free uniforms & tools
- Attendance bonus
- Excellent vacation program
- Safety shoe allowance

All inquiries are held confidential! Evenings and Saturday by appointment.

I would like the chance to discuss YOUR future.

With DEMAG,
216-248-7990

(18-20)

MAINTENANCE

Positions available for experienced maintenance people in electricity and general plant maintenance. ALSO

JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Also apprentices accepted.

Industrial
Electronic Rubber Co.
8589 Darrow Rd.
Twinsburg, Ohio 44087

(18-22)

MELSKIMĖS IR AUKOKIME

TIKĖJIMUI PALAIKYTI LIETUVOJE
GAVĖNIA YRA VAJAUS METAS RELIGINEI ŠALPAI

Visi lietuviai ypatingai meldžiasi už

LIETUVOS LAISVĘ IR PERSEKIOJAMĄ
BAŽNYČIĄ LIETUVOJE

PRAVEDAMA RINKLIAVOS

Mūsų asmeniškos maldos ir pamaldos parapilų-organizacijų-įstaigų-vienuolių, pagal maldos kalendorių, skiriamos pavergtiems tėvynainiams pagelbėti.

Šv. Mišios už Lietuvą ir geradarius aukojamos kasdien.

Savo auką siųskite: LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID.,
64-09 56Rd., Maspeth, N. Y. 11378

Aukos atleidžiamos nuo mokesčių.

LKRŠ valdyba

Vyak. Vincentas Brizgys, pirm.

SIUNČIU SAVO AUKĄ

Parašas

Adresas

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA METAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŲ • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINIŠKAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

ŽALOJA LIETUVIŠKĄ JAUNIMĄ

Vilniuje įvyko XVIII LTSR komjaunimo suvažiavimas. Šiame suvažiavime LTSR kompartijos centro komiteto sekretorius A. Barkauskas išdrožė ilgą, bent poros valandų, kalbą.

Kaip jau tinka sovietinio ritualo dienotvarkėje, kalbą pertraukinėjo 'ovacijos', kada prelegentas paminėdavo L. Brežnevo vrdą ir jo instrukcijas. Viskas ėjo ir praėjo bolševikinės chaltūros ženkle. Tačiau kai kurios A. Barkausko kalbos vietos gali patraukti ir mūsų dėmesį. Tai jo ataka prieš komjaunuolių nuotaikas, tai grasinimai liberalėjančiam jaunimui; tai, pagaliau, atviras skaičiavimas 'ideologinių' jaunimo nuodėmių.

Taip kalbėdamas A. Barkauskas atidengė lietuviškojo jaunimo pozicijas.

Prelegentas įtikinėjo jaunuolius, kad 'detente' judėjimas, pasireiškęs JAV ir TSRS santykiuose nereiškias Maskvos atsisakymo nuo marksistinių - lenininių siekių. A. Barkauskas reikalavo blaiviai 'suprasti naują realybę', kuri nutiko dėl 'operatyvumo veikti'. Jis tvirtino, kad: "poslinkiai pasaulinėje politikoje jokių būdu nereiškia ideologinės kovos atoslūgio".

Už tų eilučių matyti, kad jaunimas patenkintai atsiduso, kad iš detentės nuotaičių galima (apgaulingai) laukti laisvesnių gyvenimo sąlygų.

Todėl A. Barauskas puolė pristatyti 'imperialistinių lagerių' raganiškais vaizdais. "Imperialistinė propaganda griebiasi insinucijų, naudoja šlykščiausių melo, šmeižto ir šantažo metodus, pasitelkia įžliausius antitarybininkus, visokio plauko emigrantus ir tokio tipo rašėivas, kaip Solženicinas. Mes iš visos širdies pritariame Aukščiausios Tarybos Prezidiumo sprendimui atimti tėvynės išdavikui Solženicinui mūsų šalies pilietybę, išstremiant jį iš Tarybų Sąjungos".

Kada A. Solženicino vardas neišvengiamai krito ant A. Barkausko liežuviu, neišvengiamas tapo 'imperializmo pavojaus' aliarmas:

"Buržuazinė propaganda ieško ir suranda sąjungininkų įvairaus plauko revizionistų tarpe. Antitarybininkai atkakliai ieško kelių ir metodų, kaip infiltruoti buržuazinę ideologiją. Mūsų jaunimui jie perša beprasme muziką. Net nesidrovima chuliganizma, vieno kito nesubrendusio žmogaus anarchistinį svaigėjimą skelbti esant kova už 'laisvę', už tariamą 'teisę' ir t.t.".

Už tų eilučių matyti, kad jaunimas ieško atsakymų į R. Kalantos ir kitų disidentų paskelbtas idėjas. Jaunimas nėra 'nesubrendęs', kaip nori įtikinti A. Barkauskas, bet giliai mąstantis, jeigu ir per Komjaunimo su-

važiavimą tenka liesti tas temas. A. Barkauskas naiviai suplakė asmens laisvių idėjas su išviršine vakariečių madų įtaka. Į vieną propagandinę puodą jis sukišo ir ateistinį 'auklėjimą':

"Labai svarbi vieta komunizmo darbe tenka ateistiniam auklėjimui. Reakcingai nusiteikusiems dvasininkams religiją naudojant nacionalizmo bei antikomunizmo idėjoms skleisti. Prarasdama savo įtaką, bažnyčia ir visų tikybų dvasininkai įvairiais būdais stengiasi į savo pusę patraukti naujus gyventojų sluoksnius. Apmadū, kad dvasininkų paslaugomis naudojasi ir dalis jaunų besituokiančių žmonių".

Šios apmaudingos eilutės, A. Barkausko tartos suvažiavime, rodo jaunimo pastangos bolševikinio kvailinimo chaose ieškoti apsisprendimo, gilesnės savo egzistencijos prasmės, noro jaustis pilnaverčiu žmogumi, ne valstybės irankiu. Reikia atsiminti, kad komjaunimas yra masinė organizacija. Jaunuolis negali išvengti komjaunimo. Įstojęs ton organizacijon, jis gali, bent šiek tiek, siekti mokslo ir profesijos. Jaunimas mąsto, ieško, svarsto ir, kaip visad, skeptiškai stebi vyresniųjų veidmainiškumą. Tokio A. Barkauskui netruksta. Pildamas visus tuos, kurie, jo žodžiais 'revizionistai', 'pasidavę dvasininkų propagandai', 'pritariai madoms iš užsienio' ir, netgi 'anarchistų svaigėjimams apie laisvę ir teises', A. Barkauskas rodo tą didelį ir gilų pasaulėžiūrinį rūgimą, kuris, lyg mielės tesloje, deformuoja komjaunimo masę. Toks rūgimas veda į naujos kartos susiformavimą. Ta karta, be abejo, atmes A. Barkausko plepalus, gąsdinimus ir čekistinius grąsimus. Juo labiau kad nūdienos sąlygomis Stalino ar Berijos terorą nelengva atgavinti.

Stengdamasis žaloti lietuvišką atžalyną, A. Barkauskas prašė suvažiavimo dalyvių talkinti visuotiniam tarpusavimui šnipinėjimui. Jis ragino: "aktyviau demaskuoti buržuazinių nacionalistų tariamą patriotizmą, nes juos dangstomi buržuazijos interesai". Jis ragino jaunuolius išpažinti 'internacionalizmą'. Svarbiausiu tokio 'internacionalizmo' punktu A. Barkauskas pavadino skatinimą "mokyti rusų kalbos, kuri tapo tarybinių tautų bendravimo priemonė". Į 'internacionalizmo' sritį jis įbruko "platų socialistinį lenktyniavimą su kaimyne Baltarusija".

Kasžin ar tokiomis nesąmonėmis jis pelnė jaunųjų pritarimą? Savo ilgoje kalboje A. Barkauskas nesugebėjo įrodyti, kodėl lietuviškas jaunimas privalas gyventi stagnacijoje, lyg gyvas

AR DEDAMOS PASTANGOS LIETUVOS LAISVEI ATGAUTI YRA PAKANKAMOS?

Vytauto Abraščio kalba pasakyta Bostone š. m. vasario 17 d. ALT surengtame Vasario Šešioliktosios minėjime.

Minint Vasario 16-ją yra įprasta, kad vadinamasis minėjimo pagrindinis kalbėtojas, paaiškindamas susirinkusiems Vasario 16 dienos reikšmę ir prasmę, pasigėrėtų nepriklausomos Lietuvos 22 metų gyvenimo laikotarpiu, primintų okupanto Lietuvoje padarytą ir daromą žalą lietuvių tautai, ir pabaigai užtikrintų savo tvirtą tikėjimą, kad Lietuva atgaus savo laisvę. Visa tai turėjo ir turi savo prasmę ir reikšmę, bet, mano giliu įsitikinimu, šiuo metu, minint 56 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, iš kurių paskutinius bemaž 34 metus lietuvių tautai faktiškai vergaujant, yra svarbiau ir tiksliau pasvarstyti pirmoje eilėje, ar tos priemonės ir būdai, kuriais mes užsieniuose gyvenę lietuvių siekiame lietuvių tautai laisvės, yra tikslūs, ar dedamos pastangos pakankamos tai laisvei atgauti, arba bent jai priartinti.

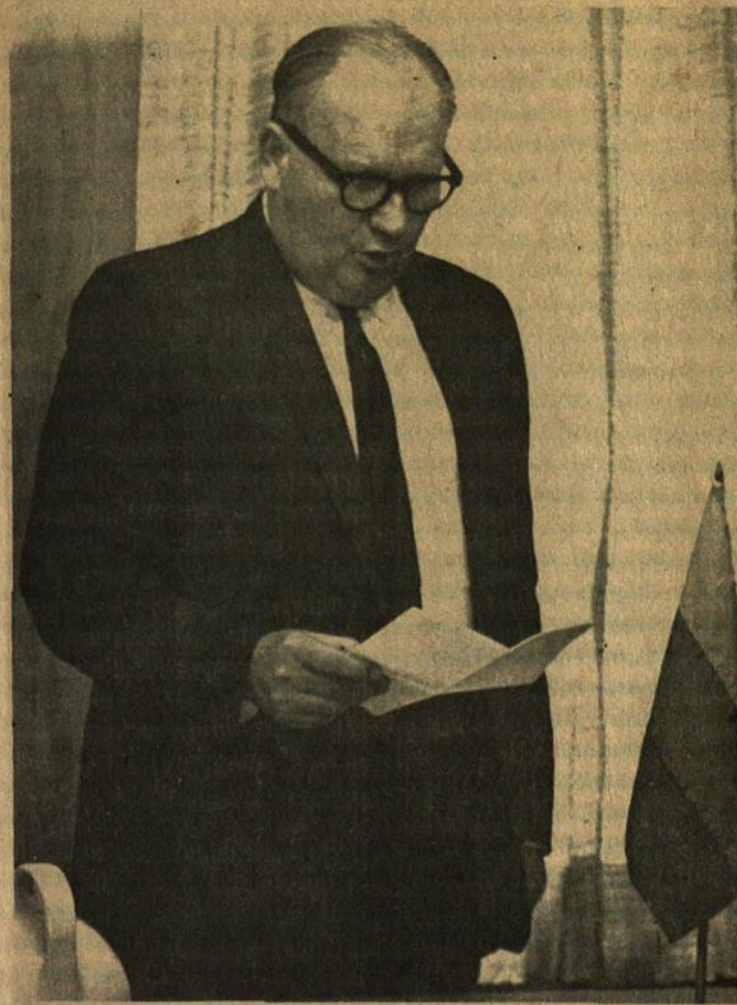
Po pasaulį išblaškytų lietuvių skaičius, jį lyginant su dabartiniu metu Lietuvoje gyvenančių lietuvių skaičiumi, yra stambus, - virš 25 nuošimčių, visos tautos. Didžiausia ir pajėgiausia dalis čia Amerikoje. Nenuostabu tad, kad jį mus krypta akys ne tik Lietuvoje vergiją nešančių tautiečių, bet taip pat ir okupanto - Sovietų Rusijos. Mes esame dėmesio centre ir mūsų draugų užjaučiančių ir padedančių mums mūsų pastangose savo tautai padėti laisvę atgauti. Taigi, mums krenta didelė atsakomybė, nemažesnė už tėvynėje gyvenančių tautiečių, už lietuvių tautos ateitį. Su mūsų pastangų stiprėjimu, ar silpnėjimu drauge pulsuoja ir mūsų tautiečių Lietuvoje viltys laisvę praręgti, auga ir krinta ir mūsų draugų parama. Lygiagrečiai, betgi, ir mūsų priešas - Lietuvos okupantas - Sovietų Rusija - didina arba mažina savo energiją ir išlaidas šioms mūsų pastangoms nuslopinti. Jei gaus sprestį iš to, kiek Sovietų Rusija šiuo metu eikvoja energijos ir lėšų šioms mūsų pastangoms užslopinti, tai reikėtų pripažinti, kad mūsų ilgametės įvairiomis kryptimis daromos ir dedamos pastangos, matomai, ne ša tam tikrų vaisių, nes ji - Sovietų Rusija - savo pastangas ir lėšas didina, ieškodama vis naujesnių ir subtilių priemonių savo tikslui atsiekti, tai yra visomis ir visokiomis priemonėmis užslopinti lietuvių tautos aspiracijas ir ryžtą tautos laisvę atgauti, ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir užsienio lietuvių tarpe o taip pat ir visame plačiame pasaulyje. Būdinga ir tai, kad Sovietų Rusija visą tą savo energiją ir lėšas kloja po platųjį pasaulį tada, kai ji tvirtina, kad

padaras ikištas į karstą? A. Barkauskas keikė, grąsino, mėlavo ir klastavo tikrovę. Bežalodamas lietuvių jaunimą jis 'teįrodė', kad jaunimas privalas būti tik sreibteliais ir šriubeliais barbariškoje sovietinėje "svieto lyginoje bei užkariavimo" mašinoje. A. Barkauskas parodė, kad lietuviškas jaunimas yra gyva, mąstanti ir ieškanti masė. To parodyti jis, aišku, nenorėjo, bet pro naivų propagandininko plepėjimą tai puikiai matyti.

Lietuva kaip ir kitos Pabaltijos valstybės, jų pačių prašymu isijungė į Sovietų Sąjungą.

Akivaizdoje visa to, visu

ris bandytų tvirtinti, kad Lietuvos ateitis tėra tik po Sovietų Sąjungos letena. Mano manymu visi jie yra tokie pat patriotai lietuviai

Vytautas Abraitis, buvęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, buvo pagrindiniu kalbėtoju Bostone surengtame Vasario Šešioliktosios minėjime.

mūsų lietuvių pastangų ir lėšų skyrimo pagrindiniu uždaviniu yra ir turi pasilikti bekompromisinis siekis - atsaitymas Nepriklausomos Lietuvos. Nors šis siekis mūsų tarpe iki šiai dienai nėra palūžęs ir jis nėra tapęs mūsų tarpe ginčų objektu ir nors Lietuvos okupantui taip pat jau galutinai yra paaiškėję, kad jam nepavyks palaužti lietuvių laisvės siekimo vien brutalia jėga tėvynėje, nei gąsdinimais ir niekinimais užsieniuose visų tų, kurie Lietuvą okupavus, pasitraukė iš Lietuvos būti gyvais liudininkais laisvajam pasauliui okupanto užmačių ir darbų Lietuvoje, visvien tas neduoda mums nei progos, nei teisės atsikvėpti, kad štai jau esame daug padarę, kad tolimesnis Lietuvos išsivadavimas yra tik laiko klausimas, kada iš vidaus pradės braškėti ir trupėti pati Sovietų Sąjunga. Nesimato tokio atsikvėpimo iš Sovietų Rusijos. Priešingai, įsitikinusi, kad nei brutali jėga Lietuvoje, nei melaginga propaganda užsieniuose nesilpnina lietuvių tautos laisvės siekimo, ji griebiasi kitų priemonių išsitiesti Lietuvoje. Lietuvoje suintensyvinti Lietuvos rusinimą, o lietuviams užsienyje pasiūlyti bendravimą su kraštu kultūriškai, jų nustatytomis sąlygomis, tai yra kruopščiai ir godžiai skaityti jų veltui mums siuntinėjama propaganda.

Nedavė ir neduos okupantui jo siekiamų vaisių, nei suintensyvintas rusinimas Lietuvoje, nei išplėtimas vadinamųjų kultūrinių ryšių su kraštu su užsieni lietuviams. Mus pasiekia gyvi pavyzdžiai ir liudininkai, kad rusinimo akcija Lietuvoje tik iššaukė stipresnę reakciją prieš tokį rusinimą pačioje Lietuvoje ir užsieniuose, visur ir visada pabrėžiant skirtumą, kiek Lietuvoje sąlygos leidžia, tarp rusiškų ir lietuviškų kultūrinių vertybių, o ir mūsų net karščiausių kultūrinių mainų šalininkų tarpe laisvajam pasaulyje, nerasi nei vieno, ku-

siekiam laisvos ir nepriklausomos Lietuvos. Tolimesni ginčai mūsų tarpe dėl taip vadinamųjų kultūrinių mainų laipsnio, ar tikslingumo, tegali patarnauti tik okupantui, kurio tikslas yra aiškus - mus skaldyti. Laisvos ir nepriklausomos Lietuvos siekiančių lietuvių motto tegali būti vienas, kuris skambėtų sekančiai: Kol Sovietų Rusija laikys Lietuvą okupuota ir pavergtą Sovietų Sąjungos dalimi, laisviems lietuviams santykiai su okupuotos Lietuvos gyventojais teimanomi tik privačioje ir asmeniškose plotmėje. Mums nereikalingas nei rusas, nei komunistas, kuris nustatytų rėmus, kaip mes norime kalbėtis ir bendrauti su savo tėvais, broliais ir sesėmis Lietuvoje.

Eventualiai kyla klausimas, kokie gi yra pozityviai konkretūs žingsniai šiuo metu jungiantis į darbą už Lietuvos laisvę?

Pirmoje vietoje mūsų visu sujungtos jėgos išlaisvinimo pastangoms testuoti stiprinti. Mūsų vieningas darbas ir auka ir toliau pasilieka pagrindiniais Lietuvos laisvinimo varikliais. Mes galime sutikti, ar nesutikti su tikslingumu, ar tobulumu mūsų kaip lietuvių suorganizavimo Lietuvai vaduoti veikloje, bet faktas lieka faktas, kad visų mūsų veiksmų bazė, organizacinių pagrindų ir šiandien plaukia iš pripažinimo, kad Amerikos lietuvių visuomeninė veikla bazuojasi tradicisku žmonių susigrupavimu. Ir mūsų Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, ir mūsų amerikonišką ALTA veikia apsiungimu srovinių organizacijų. Jei bandome tvirtinti, kad jie visi yra tik atgyvenos, tai tučtuojau turime sau statyti ir klausimą, ar esame pasiruošę iš pagrindų pertvarkyti visą mūsų Lietuvos laisvinimo veiksmų organizaciją. Man atrodo, kad dar toli gražu ne, nors pataisos, jei reikalingos, visada yra įmanomos ir naudingos. Šiandieniniai, Vy-

riausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba, nors savo pagrinduose ir uždaviniuose išliko tie patys, toli gražu nėra tos pačios organizacijos, kokios jos buvo jų įsisteigimo metu. Visa eilė gyvenimo iššauktų pataisų buvo padaryta ir aš skaitau, kad jos buvo teigiamos. Jei jų reikia dar daugiau, tai aš esu tikras, kad ir jos nesunkiai įmanomos praversti, jei tik koreguotojai nori ateiti ir dirbti tas organizacijas ugdyti, o ne griauti.

Žinau, kad ne vienas čia pat sau statote klausimą, o kodėl gi tą viską negali perimti, pavyzdžiui: VLIKO funkcijas Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, ALTOS JAV Bendruomenė, kituose kraštuose tų Kraštų Bendruomenės? Ta linkme pastangos bent paskutiniu 3-4 metų laikotarpyje yra gana ryškios. Ar jos tikslingos? Bent mano akyse, aš labai abejoju, ir štai dėl ko. Pirmoje vietoje užtruko virš 20 metų iki Vlikas apjungė visas patriotiškąsias politines lietuvių organizacijas, apie 10 metų iki Altoje išsilygino nesutarimai ir įvestos pataisos platesnei organizacijų reprezentacijai vadovybėje. Užtat ir kyla klausimas, kas gali užtikrinti, kad jie nepasikartotų Bendruomenėje. O ju jau ten ir dabar yra, nes toli gražu ne visi Bendruomenės nariai yra už tai, kad Bendruomenė perimtų ir politinio veikimo funkcijas, tuo labiau visą politinį vadovavimą. Kitas nemažiau svarus motyvas, yra ir tas, kad visa lietuviška spauda, laikraščiai, žurnalai ir knygų leidimas, be kurių bet kokia reikšminga veikla, ypač politinė, būtų neįmanoma, yra ne tik kontroliuojama, bet ir išlaikoma vien pasiaukojimu kaip tik tokių politinių-srovinių organizacijų, kurios sudaro branduolį Vliko ir Altos. Tvirtinti, kad lietuviškus laikraščius gali išlaikyti vien skaitytojai, gali tvirtinti tik tie, kurie niekad nenešė ir neneša jokios atsakomybės už jų reguliary pasirodymą.

Nemažiau apgalvotinas yra taip pat motyvas, kad perdavus Bendruomenės politinės veiklos vadovybę tektų susidurti ir su klausimu Bendruomenės susiorganizavimo, kuris kaip žinote yra grynai teritorinis, kiek tai liečia Kraštų Bendruomenes, o Pasaulio Lietuvių Bendruomenės - labai liuos tarp Kraštų atstovavimo principu. Aš bent nežinau, kas geriau galėjo įrodyti Bendruomenių netinkamumą politiniam lietuvių visuomenės vadovavimui, kaip praeitė JAV Bendruomenės rinkimai ir kiek vėliau įvykę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vadovybės rinkimai. Apie juos man aiškinti netenka; Jūs žinote geriau už mane.

Antra vertus, kaip minėjau, ne viskas yra pilnoje tvarkoje, nei Altoje nei Vlike. Altos struktūroje, kaip minėjau, paremtoje Amerikos lietuvių tradicisku politinių srovių primatu, vienai ar kitai iš šių keturių pagrindinių srovių susilpnėjus, vis sunkiau ir sunkiau darsi atnaujinimas, o tiksliau pasakius atjauninimas, Altos personalinio sąstato, kuris einant su gyvenimu yra būtinas. Atsiradus naujoms pajėgoms ar tai asmeninėms, ar organizacinėms, o jų yra, turėtų tučtuojau būti surasti būdai, atrakcijos ar priemonės, toms naujoms pajėgoms po Altos, kaip vieningos Amerikos lietuvių politinės Lietuvai vaduoti organizacijos, vėliava sutraukti. Mano supratimu, (Nukelta į 4 psl.)

AR DEDAMOS PASTANGOS LIETUVOS LAISVEI ATGAUTI YRA PAKANKAMOS?

(Atkelta iš 3 psl.)
ir šių dienų varžytinės tarp Altos ir JAV Bendruomenės dėl politinės veiklos liečiančios Lietuvos vadavimo pastangas, yra ne tik kad nereikalingos, beprasmiškos, dažnai ir kenksmingos, bet ir per brangus nedovanotinas jėgų ir lėšų eikvojimas, kurių abiejų jėgų ir lėšų -- mums kaip tik trūksta. Taigi, gerbiame, mano giliu įsitikinimu, šiandien yra atėjęs pats aukščiausias laikas baigti šias Altos ir Bendruomenės varžytynes. Jos nėra naudingos ne tik nei Altai, nei Bendruomenei, bet ir visoms mūsų Lietuvai vaduoti pastangoms. Mano supratimu, mūsų visų ir kaip tarytinių ir kaip bendruomeninių pareigų yra įtaigoti mūsų Altos ir Bendruomenės vadovybes prie bendro sutarimo Lietuvos labui. Šioje srityje, jei ne lemtiną, tai tikrai žymiai didesnę rolę turi suvaidinti ir mūsų Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jei mes Vliką pripažįstame kaip vyriausią mūsų visų lietuvių pastangų koordinatorių, tai jis negali vien nuošaliai sėdėti ir laukti iš abiejų organizacijų, lėšų savo veiklai paremti ir vaidinti Vyriausiojo Komiteto vaidmenį, vengdamas jam pavestos ir užduotos atsakomybės.

Kaip žinome, mes šiandien švenčiame 56 metų sukaktį nuo Nepriklausomybės Akto paskelbimo. Jau bemaž 34 metai, kai nei vienas iš lietuvių taja nepriklausomybe neturime progos naudotis. Todėl nenuostabu ir tai, kad nemaž lietuvių dalis jau neturėjo progos alsuoti nepriklausomos Lietuvos oru, o vienok to Nepriklausomybės paskelbimo akto reikšmė, toji Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo data -- Vasario 16-ji, vietoj, natūraliai su laikuėjusi užmiršties keliu, mūmuse kasdien auga ir stiprėja ir jo verte kiekvie-

nam lietuviui vis darosi brangesnė. Tik neseniai mes, laisvieji lietuviai užbaigėme minėti 33 metų sukaktį nuo Lietuvos okupacijos, kuri po 22 metų nepriklausomo gyvenimo, nutraukė progą lietuvių genijui laisvai dirbti, gyventi ir kurti savajam rytojui, savo prabodę žemėje, tarp savųjų, savąja kalba ir papročiais. Todėl natūralu, kad kiekvienais metais, minėdami Vasario 16-ją, mes lietuviai, vienbalsiai pakartojuame tą šventąją lietuvių tautos priesaiką ir valią, kad lietuvių tauta nori būti laisva. Ji tokia ir bus, nežiūrint okupacijos žiaurumo ir okupantų lankstumo pristatyti, jei jam reikia, pasauliui, kad Sovietų Rusija 1940 metais Lietuvą ne okupavo, bet 'išvadavo'. Jei išvadavo, tai kyla klausimas nuo ko išvadavo. Bolševikiškas žargonas tvirtina, kad išvadavo nuo kruvinojo Smetonos ir Jūsų, Gerbiameji, Lietuvos kapitalistų, liaudies engėjų. Jeigu tuose tvirtinimuose būtų kiek nors tiesos, tai kodėl nereikėjo svetimos kariuomenės pagalbos Chruščiovui išvaduoti iš Stalino jo pavergtąją mielą Rusiją, o po kelerių metų Kosyginui ir Brežnevui iš to paties 'išvadotojo' Chruščio vadojuant Sovietiją? Savaimė aišku, nieks tuo netiki, netiki tuo ir pats Lietuvos okupantas.

Kaip minėjau, Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo data mums visada turės didelės reikšmės. Ji reikšminga todėl, kad tą dieną įsikūnijo sąmoninga lietuvių tautos energija, kuri augo per visą 19-ji amžių, kuri plėtėsi nuo Poškos, Stanevičiaus iki Basanavičiaus Kudirkos, Vaižganto, Maironio, Smetonos ir kitų vėlesnių darbuotojų. Per pirmuosius lietuviškus laikraščius, per knygnešius, per Vilniaus Didįjį Seimą jau tiesėsi kelias į Lietuvos Nepriklausomybę. Reikėjo tik ištarti didįjį Lietuvių Valios Žodį

-- jis ir buvo ištartas, 1918 metu vasario 16 dieną, Valskybės Tarybos. Valskybės Taryba tą žodį ištartė, bet jis kilo iš stipriai gyvento tautos renesanso. Be vispusiško tautos pritarimo, tas Valskybės Tarybos žodis, tuo laiku dar apsuptos iš visų pusių lietuvių tautos priešu, nebūtų buvęs toks galin-gas, šventas ir tapęs kūnu. Ji lietuvių tauta priėmė kaip savo garbės ir sąmonės išraišką, jis suformulavo lietuvių tautos praeito gyvenimo ir dabarties reikalavimų sintezę. Tas aktas tada išreiškė ir šiandien pilnai išreiškia kiekvieno lietuvių valią. Laisvę pamėgusi lietuvių tauta tos laisvės reikalauja, kol bus gyvas bent vienas lietuvis.

Ir kiekvienais metais minėdami Vasario 16 dieną mes, lietuviai, unisonu pakartojuame tą šventąją lietuvių tautos priesaiką -- mes norime ir turime būti laisvi.

Šiandien, kai jau yra praėję bemaž 34 metai nuo to laiko, kai lietuvių tautai nėra lemta naudotis ta savo paskelbta ir iškovota laisve, mes drįstame čia pareikšti, kad --

Mes netikime ir nelaukiame, kad Lietuvai nepriklausomybę grąžintų Sovietų Rusija, mes pergerai pažįstame bolševizmo prigimtį; mes netikime ir nelaukiame kad Amerika išėitų į Trečiąjį Pasaulinį karą Lietuvai ir kitoms tautoms išvaduoti; mes netikime ir nelaukiame, kad Vatikanas, ar bet kuri kita išorinė galybė išvaduos lietuvių tautą, bet mes tikime ir ši savo tvirtą tikėjimą kiekviena Vasario 16 dienos minėjimo proga kartojuame, kad

1. Lietuva bus vėl laisva ir Nepriklausoma, nes lietuvių tautos valia būti laisvais nėra pasikeitusi nuo Mindaugo, Gedimino, Vytauto Didžiojo ir nuo 1918 metų Vasario mėn. 16 dienos, kad

2. Negali civilizuotame pasaulyje viena žmonijos pusė būti vergais, kita -- laisvais. Ta laisvę šiandien naudojasi daug didesnė žmonijos dalis, nei kad prieš Antrąjį Pasaulinį karą, kad naudojosi; ir naudojasi ją tautos, apie kurias niekas nieko nežinojo, kai lietuvių tauta jau naudojosi taja laisve, kad

3. Mes lietuviai esame pasiryžę sudėti pačias didžiausias aukas ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro. Lietuvių tautos šimtmečių istorija rodo, kad lietuviai nesi-bijo, kai reikia ir kraujo ir darbo aukų. Lietuvių tautos kova dėl egzistencijos niekad nebuvo lengva; daug lietuvių žuvo dėl laisvės dar prieš 1918 metus, daug žuvo už Valskybės Tarybos 1918 metu Vasario mėn. 16 dienos Akto įgyveninimą; daug žuvo ir šiandien žūsta rezistentinėje kovoje prieš okupantus Lietuvoje ir Sibiro stovyklose. Bet tos kraujo, darbo ir materialinės aukos

Detroito lietuvištinės mokyklos 1973-74 mokslo metų mokytojai. Pirmoje eilėje iš kairės: Dana Arlauskienė, kun. Viktoras Kriščiūnėvičius, Galina Gobienė, Valentina Černiauskienė -- vedėja, kun. Alfonsas Babonas, Aldona Milmantienė, Danutė Dolevicienė. Antroje eilėje: Rūta Udrienė, Stefa Kaunelienė, Ramutė Petrusevičienė, Marija Jankauskienė, Pranas Zaranka, Aida Smalinskaitė, Saulius Jankauskas ir Vida Skiotytė.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIŲ

ANTANAS GRINIUS

Detroito lietuviai užgavėnių blynus vasario 23 d. kepė ir valgė net trijose vietose ir, kaip atrodo, visur pakankamą skaičių žmonių turėjo. Didžiausią pasisekimą turėjo ateitininkai Kultūriniam Centre. Jie ten gerą meninę programą turėjo su rašytoju A. Baronu, tad ir daug pas juos svečių atsilankė.

Antroje vietoje buvo jūrų šaulių Švyturio kuopos su-ruoštas užgavėnių blynų vakaras. Atvykusiųjų žmonių skaičius šauliams sudarė staigmeną. Atvyko daug daugiau negu, kad tikėjosi. Šauliai turėjo pristatyti naujų stalų, o šeimininkės pri-kepti daugiau blynų. Ir gal būt dėl tos priežasties ir vakaras buvo pradėtas pavėluotai.

Vakarą atidarė kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus ir pasveikinęs atvykusius svečius, pasidžiaugė, kad šiame užgavėnių blynų vakare dalyvauja ne tik detroitiečiai, bet turime svečių iš tolimesnių vietų: Windsor, Ann Arbor, Dexter ir kitų vietų.

Jūrų šaulių Švyturio kuopos valdyba vasario 24 d. šv. Antano parapijos patalpose turėjo posėdį ir aptarė savo reikalus. Į valdybą jaunimo vadovo pareigoms kooptuotas Sigitas Žebrai-

mūsų pačių, padedant draugams ir rėmėjams, būkime tikri, gražins lietuvių tautai laisvę.

Visa tai tinkamai pranešti ir vykdyti pareikalaus iš mūsų daug pastangų ir lėšų; tai yra, parūpinti darbo jėgos ir lėšų ne tik dabarčiai, bet ir ateičiai. Tai milžiniškas darbas, bet ne užmirškime, kad istorijoje nėra nė vieno pavyzdžio, kad laisvė būtų buvusi lengvai ir pigiai atgauta, ar net apginta.

tis. Stovyklavietės 'Pilėnai' reikalus tvarko ir visais jos reikalais rūpinasi valdybos pirmininkas Mykolas Vitkus, vicepirmininkas inž. Alfa Šukys ir šaudymo in- struktoriai Jonas Balsys.

Balandžio 20 d. Lietuvių Namuose bus rengiamas vakaras su menine dalimi, konkursiniais šokiais ir vaišėmis.

Jūrų šaulių Daukanto kuopai Chicagoje švenčiant 20 metų veiklos sukaktį balandžio 28 d. nutarta ten vykti visiems uniformuotiems šauliams.

Balandžio 27 ir 28 d. Toronte Putvio šaulių kuopa švenčia savo veiklos 10 metų sukaktį. Į ją vyksta c.v. vicepirmininkas inž. Alfa Šukys.

Spaudai palaikyti laikraščiams Dirvai, Draugui ir Naujienoms paskirta po 10 dol.

Balandžio 24 d. 10:30 val. šv. Antano bažnyčioje kun. Kazimieras Simaitis atnašavo šv. Mišias už a.a. Sibire mirusio Kazimiero Kinčiaus sielą 25 mirties metų sukakties proga. Jo smuiku per mišias griežė Rita Matvėkaitė. Smuikas istorinis. Kazimieras Kinčius ji buvo atsivežęs į Ameriką. Amerikoje išgyveno ir su juo griežė 14 metų. Lietuvai esant nepriklausomai valsybei grįžo į Lietuvą ir parsivežė smuiką. Bolševikams okupavus Lietuvą buvo sumintas ir išvežtas su šeima į Sibirą ir ten 1948 m. gruodžio 7 d. mirė. Likę šeimos nariai šį smuiką atsiuntė jo sūnui Juozui Kinčiui ir jis pasistengė, kad jo tėvo smuikas griežtų per laikomas už jį mišias. Po mišių Juozas ir Marija Kinčiai visus mišiose dalyvavusius pavaišino kava ir skanumynais.

Stasio Butkaus šaulių kuopa kovo 17 d. 1 val. šv. Petro parapijos salėje ruošia kultūrinę popietę. Programoje: Putvio šeimos apžvalga, Birutė Januškaitė deklamuoja ir akordeonu groja, solistė D. Petronienė padainuos keletą dainelių. Jai akompanuos muz. Stasys Sližys. Bus pagerbtos kanclinkės, jų vadovės ir administratorės, o taip pat bus įkurdinti St. Butkaus kuopoje Simo Kudirkos šaulių kuopos įsteigėjai - šauliai Poderiai. Meninę dalį praveda ir deklamuoja A. Pesys. Norintieji popietėje dalyvauti registruojasi: E. Kutkienė tel. 826-6332, P. Bliudžius tel. VI 3-0345 ir B. Va-

liukėnas tel. 562-1143, P. Želvys 427-7366.

Lietuvos Nepriklausomybės 56 metų sukaktį minint Detroito lietuviai laisvinimo reikalams suaukojo apie 5,000.00 dolerių. Vasario 10 d. jaunimui minint suaukota: LB \$1064.50, Vlikui \$25.00 ir Altui 6.00

Vasario 17 d. DLOC suruoštamė minėjime Altui aukų surinkta netoli 4,000.00 dolerių.

Dr. Fred E. Dohrs TV 4 kanalo komentatorius atsiuntė Algiiui Rugieniui už prisiustą medžiagą apie Lietuvą padėką. Jis tą medžiagą panaudojo ir supažindino amerikiečius su Lietuva ir jos padėtimi.

Detroito LB valdyba kviečia visus prisidėti prie Simo Kudirkos gelbėjimo akcijos, rašant laiškus valdžios žmonėms ir spaudai. Negalint patiems parašyti kreiptis į valdybos narius ir jie padės.

Baltijos ir Gabijos skautai ir skautės kovo 10 d. naujame Kultūriniam Centre turėjo savo tradicinę Kaziuko mugę. Skautų surengtos Kaziuko mugės Detrote, Lietuvių Namuose, turėdavo didelį pasisekimą ir su- traukdavo daug žmonių.

LŽS-gos Detroito skyriaus literatūrinę popietę įvyks kovo 31 d. Jolandos ir Mykolo Kizių namuose, 12208 Riverside Dr. Windsor, Ont. Vietų skaičius ribotas ir norintieji joje dalyvauti iš anksto registruojasi pas skyriaus pirmininką Vladą Selenį, tel. 293-4611.

Ona Vitkienė jūrų šaulių Švyturio kuopai paaukojo skaičiavimo mašinėlę. Kuopos finansų sekretorius Vincas Rinkevičius jos auka labai patenkintas, nes ji nuo jo nuims daug darbo.

Stasio Butkaus šaulių kuopa gegužės 7 d. 7 val. vak. Lietuvių Namuose ruošia koncertą.

Meninę dalį atliks jaunosios kuopos kanclinkės vadovaujamos Danutės Petro-nienės ir St. Catharines, baletų šokėjos, vadovauja-mos V. Šetikaitės.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

WANTED JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
TOOL-DIE DESIGNER
3-4 yrs. exp. in designing. All types
of press room dies.
Salary open
ANGE TOOLING & ENGINEERING
CO.
5100 S. 35th St.
Fort Smith, Arkansas 72901
Jim Curtis 501-646-5564
(18-20)

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

K a i n o s ž e m o s — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

LAIŠKAS IŠ ANAPUS...

LIETUVĖ MOTERIS IR SPAUDA

IŠ PRAEITIES ŠEŠELIŲ...

Nors nuo to laiko praėjo daug metų, lietuvė moteris tapo išblaškyta po visą pasaulį, bet anų mūsų moterų rūpesčiai lietuviui nesumažėjo, o dar pasunkėjo. Prie to dar prisidėjo nutautėjimo rūpestis, tačiau velionė Birutė Novickienė visą laiką siejo, kad išeivijos lietuvė moteris daro didžiausią klaidą per mažą dėmesio skirdama savo gimtosios kalbos spaudai.

Birutė Novickienė prieš pat praeitų metų kalėdas į amžinybę iškeliavusią, daugelis gerai pažinome ir jos labai sunkų gyvenimo kelią žinojome. Newyorkiečiai patys turėję progu įsitikinti, o tolimų kolonijų lietuviai iš spaudos ir pagaliau iš jai skirtų nekrologų susipažinę su jos nepaprasta meile lietuviškam spausdintam žodžiui, kuriuo ji nenustojo rūpintis net ir paskutinėmis bei sunkiausiomis gyvenimo valandomis, nuolat besisielodama, kad mūsų dabartinės moterys per mažą tesidomi tuo, kaip domėjosi nepriklausomoje Lietuvoje. Birutė savo brangiausiu turtu per visą gyvenimą atlaikė, jos pačios žodžiais tariant, "tuos niekada nenustojančius vertės brangiausius lietuviškus deimantus" — spausdintą žodį, dar ypač įdomu tai lietuvių moterų veiklą, moterų inasą į bendrą tautos lobyną.

Birutė Novickienė 30 metų ligos prirakinta prie kėdės, ligai plečiantis jautė savo likimą, bet nebijojo, o didžiausiu savo rūpesčiu laikė, kaip jis sakydavo, "nepaprastai skaudu skirtis su savo popierėliais", iš kurių ateinančios kartos matytų, kokiais rūpesčiais praeities lietuvė gyveno, kuriuo keliuėjo, ką veikė, ką atliko". Štai kuo lietuvė siejo, si jos laiške minimam 1973 m. nr. 4 moterų žurnale:

"Jau seniai pripažinta, kad spauda yra galingiausia priemonė, kaip atskirti tautą, taip ir atskirų organizmų gyvavimui bei vystimui si palaikyti. Kaip atskiras gyvas organizmas be oro, taip reikšmingesnės organizacijos be spaudos nepajėgtų išsilaikyti. Spauda lyg kvapnus pavasario oras, visus ją skaitančiuosius gailinamai veikia. Spauda yra tas židinys, prie kurio ir visos veikliosios moterys privalo spieštis. Spausdintu žodžiu mes tarpusavy plačiai bendraujame, dalinamės žiniomis, džiaugsmu bei laimėjimais, pasiguodžiame nepasisekimais, aptariame savo klaidas, sekame visuomeninį gyvenimą ir iš viso to mokinamės".

Lietuvos Universiteto Teisių Fakulteto Teisių skyriaus VI-oji laida 1929 m. I eilė iš kairės: Strazdas, Mazurkevičius, Oškinis, doc. P. Šalčius, prof. A. Jasčanka, dek. prof. P. Leonas, rektorius prof. Jodelė, prof. V. Biržiška, prof. A. Janulaitis, prof. S. Bieliackinas, Kanas, Kisiniškis ir Ragelis.

II eil.: Jochelsonas, Liorentaitė, Lapukas, doc. Petkevičius, prof. A. Kriščiukaitis, Krivickas, doc. V. Stankevičius, doc. A. Moravskis, doc. K. Salkauskis, vyr. as. Veryga-Darevskis, Zaleskis, prof. V. Mačys, doc. A. Tumėnas, Šiaudvytis, Blochaitė ir Šceponavičius.

III eil.: Sakalauskas, Vojevodskis, Gabrys, Sabaliauskas, doc. A. Rimka, Grinienė, Bieliauskas, prof. Pokrovskis, prof. M. Romeris, kar. Ancevičius, A. Vaišnys, lkt. dr. V. Viršila, Reikala, Zimanas, Korzonaitė ir Gamus.

IV eil.: Mačiūnas, Šomkaitė, Dovilas, Baltiejus (žiūr. į deš. to pat eilę) Aleksejevaitė, Granauskas, Michnevičius ir Šaltupenis.

V eil.: Petrauskas, Chaitinaitė, Dargis, Burokas, Steponaitis, J. Kregždė, Černikaitė, Barkauskas, Audiejus, Tolušis, Vaitkūnas, kar. Butkus, Karnauskaitė, Lovi, kar. Michaelauskas, Rapoportas, Zeibavičius ir Abramavičius.

VI eil.: Stravinskas, Goldbergaite, Zagrakalis, Prialgauskaitė, Karoblis, A. Laikūnas, Gabaliauskas, Rapoportas, kar. Lapinas, kar. Laužonis, Šarka, Kalnietis, Abramavičius, Bermanaitė, An ikštas, Segaliuskas, Kregždė ir Rachmilis.

VII eil.: Žilinis, M. Židanavičius, Rabinaitė, Basas, Žukaitė, Muraška, kar. Barauskas, Šmuklerskis, Vulfavičius, Dabravolskis, Milukas, Gelpernaitė, Broido ir Faktarauskas.

VIII eil.: Visbaras, Lipmanas, Orvidas, Volovickas, Andriuskevičius, Muskatas, Rikas, Yvanenko, Moigis, Geimanas, Kairiukštis, Jazbutis, Rakickas, kar. Pridotkas ir Stankus.

NAUJASIS OPEROS REŽISIERIUS

Chicago Lietuvių Opera šiu metų operos režisūrai pakvietė jauną, ką tik baigusį studijas, režisierių. Juo yra Thomas J. Cowan, norvegų kilmės, kuris yra gimęs Indianos valstijoje. Jis savo sceninį gyvenimą pradėjo su vasaros teatrais: Michiana Dunes ir Michigan City vaikų teatru Indianoje. Tuos teatrus administruoja Goodman teatro

Chicagoje pareigūnai. Šie jo palinkimai į teatro meną sa-vaime jį atvedė į Indianos universitetą, kuriame jis studijavo dramą ir muziką. Savo studijas jis baigė, gaudamas B & S laipsnį muzikoje ir teatre ir padarė masterį iš operos statymo ir režisūros.

Kaip yra žinoma, visoje Amerikoje yra tik vienas (Nukelta į 6 psl.)

A.A. B. Novickienės laiškas, rašytas Emilijai Čekienei.

"Mes lietuvių moterys galime didžiuotis ir džiaugtis, turėdamos ir grynai moterų rimtų laikraščių (Naujoji Vaidilutė, Moteris ir Pasaulis) ir kituose laikraščiuose moterų kampelių, o be to, mums niekas nedraudžia plačiai savo klausimus bei problemas diskutuoti ir bendruose laikraščiuose. Bet, ar daug mes tuo rūpinamės?

Žinau, kaip kitos, nors ir gali, sunkiai išleisti paveikslui, knygai, laikraščiu ar panašioms dalykams. Kar tais pasiturinčios ponios šykščios išleisti keletą skatiku, kad palaikytų spaudą, sunkiai išsirašo moterišką laikraštį ir jiems trūksta prenumeratorių. O moterų yra daug, kurios ne tik sau, bet ir nepasiturinčioms sėms galėtų išrašyti. Mums moterims reikia būti daugiau sąmoningomis pilietėmis, mūsų organizacijos iš savo lėšų turėtų užsakyti spaudą ir jaunesnėms dar tik pradėdantioms žengti į savarankišką gyvenimą, tuo surandant ir naujų moterų talentų — rašytojų, žurnalistų.

Stenkimės ugdytis daugiau nuoširdumo ir atvirumo, juk visos esame tos pačios Lietuvos dukros ir visos trokštame jai tik viso ko geriausio. Norėdamos būti tinkamomis savo tautos dukromis, mes privalome jausti ir iš to išeinančias parei-

gas, pareigas nuoširdžiai, kukliai dirbti tautos labui, nes, anot mūsų didžiojo minytojo Vydūno, tik ta tauta yra tauri, kuri turi skaisčią ir taurią moterį".

gas, pareigas nuoširdžiai, kukliai dirbti tautos labui, nes, anot mūsų didžiojo minytojo Vydūno, tik ta tauta yra tauri, kuri turi skaisčią ir taurią moterį".

Dirvos novelės konkurso laureatė rašytoja — poetė Petronėlė Orintaitė.

Alg. Gustaičio nuotrauka

DIRVOS NOVELĖS 1973 M. KONKURSO PREMIJOS ĮTEIKIMAS LAUREATEI

PETRONĖLEI ORINTAITEI

IVYKS Š.M. KOVO 24 D., SEKMADIENĮ,
3 VAL. P.P. LOS ANGELES LIETUVIŲ
TAUTINIUOSE NAMUOSE

RAŠYTOJAS JURGIS GLAUDA KALBĖS
APIE PREMIJUOTĄ NOVELĘ.

MENINĖ PROGRAMĄ ATLIKS:
SOL. JANINA ČEKANAUSKIENĖ,
KOMP. G. GUDAUSKIENĖ,
AKTORĖ NELE ČEKIENĖ.

Į PREMIJOS ĮTEIKIMĄ IR LAUREATĖS PAGERBIMĄ
VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATŠILANKYTI

Rengia ALT S-gos Los Angeles skyrius

Thomas J. Cowan, Chicagos Lietuvių Operos režisierius.
E. Butėno nuotrauka

NAUJASIS REŽISIERIUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

toks operos meno teatras, veikias išstisus metus Bloomingtone, kuriame yra labai aukštai pastatyta operos meno šaka. Operos dalykus dėsto jau pagarsėję dažnai iš Metropolitan Operos artistai, režisieriai, dirigentai ir solistai. Kaip tik su labai gerais įvertinimais tai ir yra baigęs dabartinis mūsų Operos režisierius Thomas J. Cowan, atsimeinas ir tame universitete dėsiusią mūsų garsiąją solistę Anna Kasas.

Universitete jis pasižymėjo aktoriškais gabumais ir dainavo solo partijas koncertuose bei operų pastaty-

muose. Įdomu, kad jis viena vasarą, kaip tenoras, dainavo solo partijas su Berkshire berniukų choru Tanglewoodo vasaros muzikos festivaliuose ir taip pat tautiniuose Washingtono, D.C., katedros muzikos koncertuose.

Jam, būnant dar universitete, būdavo pavidamos režisuoti kai kurių operų ištraukos, aišku, Ross Allen ir Hans Bush priežiūroje, kurie labai gerai žinomi operos meno pasaulyje. Lygiai taip pat jam būdavo pavidamas ir savistovus operų režisavimas, apšvietimas ir dekoravimas. 1972 ir 73 metais jam buvo suteikta labai

reta proga reprezentuoti Indijos universitetą, Vokietijos Hamburgo operoje. Ten jis buvo Hamburgo operos režisieriaus asistentas, kur igijo daug praktikos.

Chicagos Lietuvių Opera, patyrusi jo režisavimą, yra patenkinta jo darbu: tiek solistai, tiek ir choras džiaugiasi, galėdami dirbti su geru režisieriumi. Lietuvių visuomenė tuo išvys Verdi 'Kaukių Baliaus' spektaklius ir pati galės įvertinti šios operos pastatymą kovo 23, 24 ir 31 dienomis Chicagoje.

CLO Inf.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ KONFERENCIJA JUNO BEACH

Pasaulio ir Amerikos Inžinierių ir Architektų Sąjungos centro valdyba ruošia naujo pobūdžio konferenciją kuri būtų kartu ir atostogos, pajavirintos mėsine, intelektualine ir mokslinė programa. Meninę programą atliks aktoriai L. Barauskas ir J. Kelečius, o mokslinė-technologinė programa bus elektroninių skaičiavimo mašinų (ESM) temomis. Kviečiami dalyvauti ne vien PLIAS-ALIAS nariai ir šeimos bet visi kurie tik mėgsta tokioje kompanijoje pasidžiaugti saulėtom dienom puikioj Juno Beach gamtoje, kur keletas ištaigingų lietuviškų motelių (savininkai Tomkai ir Pilipavičiai bei Dirsės) už labai prieinamą kainą laukia visų lyg būtų artimi giminės.

Konferencija įvyks š. m. balandžio 20-28 dienomis ir kambarys į konferenciją užsiregistravusiam kainuos tik \$10 dviem žmonėms dienai (\$60 visai savaitei). Priediniam asmeniui \$2 diena. Registruotis reik siunčiant \$10 (vienos dienos kambario mokestis) ir pažyminti, kad tai rezervacija į PLIAS-ALIAS konferenciją. Adresas: Sapphire Sea Motor Lodge Motel, 700 Ocean Drive, Juno, North Palm Beach, Florida 33403. Konferencijos išlaidoms padengti bus registracijos mokestis (mokamas atvykus) rikalingas tik vienam šeimos nariui (\$20 nariams ir \$30 nenariams).

WANTED JOURNEYMEN BORING MILL
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.
AFTERNOONS
Full Benefits, Bonus,
Full time, Overtime
FIRWOOD MFG. CO.
23915 Kean, Dearborn, Mich.
313-274-5100 (18-20)

JOB OPPORTUNITIES

Our company is a long established major manufacturer of sheet metal products. We have enjoyed rapid steady growth and now have new opportunities for experienced personnel. Bud Radio offers good starting rates and excellent fringe benefits. We are now accepting applications for the following:

- SHEAR OPERATOR
- POWER BRAKE OPERATOR
- MAINTENANCE MECHANIC

Qualified Applicants Apply In Person
Weekdays 9 A.M. To 5 P.M.

BUD RADIO, INC.

4605 E. 355 St. 216-946-3200
Willoughby, Ohio 44904

An Equal Opportunity Employer

(18-22)

DIE MAKERS FLORIDA

World's fastest growing manufacturer of electrical switches has immediate openings for top journeymen at modern airconditioned plant in SUNNY FLORIDA. Die makers will build, maintain and troubleshoot small, high-speed, progressive dies. These are permanent positions — top salary — overtime — full benefits. Please call or write:

Mr. Tony Gebell

UID ELECTRONICS

Division of AMF, Inc.

4105 Pembroke Rd. Hollywood, Fla. 33021

305-981-1211

An Equal Opportunity Employer

(18-20)

PRARASTOS AVYS

AGA

Gavau laišką iš giminių, iš paties Taškento. Na, ne iš paties miesto, bet iš netolimos provincijos. Iš ten, kur auga medvilnė, ganosi avys ir saulėlydyje auksu žiba pasakiško gražumo kaimai. Maniškiams kaimo milicininkas draugas Sultan Tarbaklyniov kelia savotišką bylą dėl šešių avių, kurias jis turi sugrąžinti tūlam draugui Tadžik Kurdupiliev, bet kurios yra prarastos per mano giminės kalnę. Nepagalvokit tiktai, kad čia kokia konkurencija vilnos su medvilne! Ne, ne! Iš pradžių ir aš taip spėlioju; byla daug komplikutesnė. Iš tikrųjų, tai reikalas liečia parduotą nuotaką, tačiau avys praputo, kad nuotaka buvo neparduota. (Tikriausia manote, kad aš čia kokius juokus pasakoju? Ne, aš labai rimtai. Galiu laišką parodyti.)

Pradžią buvo tokia. Per aną didįjį tautų kilnojimą, jų pačių labui ir bendrai tautų meilei, iš Vilniaus dalis mano giminės buvo perkelta į Uzbekistaną. Mat jie buvo liaudies priešai ir juos reikėjo atvesti į teisingą gyvenimo kelią. Šitai įvykdyti galima buvo tik Uzbekistane, pietų Sibire. Vienas kitas iš mano giminių atsiskė atvedai ir išėjo iš šio pasaulio bado ir malarijos išlydėti. Kiti išlaikė ir šiaip taip aklimatizavosi. Taigi; aklimatizavosi tik jų kūnas, o charakteris liko toks pat; nepataisomas, nesuvaldomas, liaudies priešiškas. Išstremti jų jau nebėra kur, nebent pas Abraomą, bet jie yra geri medvilnės skinėjai, nors ir pašėlusio charakterio. Negeria avių pienu ir šiaip visokių papročių nesilaiko.

Per tuos ilgus metus mano giminėje atsirado kūdikis ir išaugo į gana gražią 16 metų merginą. Pagal seną azijatišką ištatymą jos tėvai jau seniai turėjo nustatyti kainą ir mergaitę parduoti. 'Kalyms' vadinasi tas mokestis už nuotaką. Oh, mano giminės gali gauti gerus pinigus, nes mergaitė blondinė, mėlynom akim, kaip iš pieno plaukus. Galėjo prašyti kiek norėjo ir visa apylinė laukė, kokią kainą tėvai nustatys. Nuširdūs kaimynai patarinėjo mano giminėi skubėti, nes mergaitė sensa ir kaina krinta. Visas tas biznis turi būti daromas slapta ir po 'blatu', nes partija mokina atsisakyti senų vergystės papročių ir džiaugtis nauju, moderniškų sovietų gyvenimu. Bet čia, galima

sakyti, senovinė vergiška atgyvena 'susiklėsinu' su laimingu socializmu net iš kelių pusių. Tie prakeikti lietuviai, kaip jau sakiau, nesilaiko jokių uzbekichstaniskų papročių. Turi dukterį ir nei parduoda, nei neparduoda. Žmogui šešios avys, kaip i balą ir dėl jų dabar eina pagrindinė 'blatinė' byla ir prireikė mano pagalbos.

Kadangi mano giminės tokie apsilėidę ir mergaitę kainos t.y. 'Kalyms' nenustatė, vienas jų kaimynas jau tris ar keturias žmonas beturįs, nutarė veikti. Davė kaimo milicininkui 100 rublių ir šešias avys, kad sutvarkytų piršlybas. Pirkėjas (jau nikiu juk jo negali vadinti?) siūlė tėvams 500 rublių ir 12 avių. Atėjo milicininkas Tarbaklyniov pas tėvus su pinigais ir avimis ir nori išsivesti Danutę. Tėvai neima pinigų ir avių į trobą neįsileidžia ir bendrai elgiasi labai neuzbekichstaniskai. Milicininkas vėl eina pas pirkėją, vėl atsiveda didesnę būrį avių, bet mano giminės vis tiek neparduoda; negelbsti nei milicininko valdiškas autoritetas. Kai pagaliau visi istikino, jog iš to biznio nieko nebus, draugas Tarbaklyniovas jau buvo suvalgęs visas šešias 'blatus' gautas avys. (Jo irgi plati giminė).

Mano giminės yra kaltinami apgavyste ir iš jų reikalauja grąžinti milicininko suvalgytas avys. 100 rublių turbūt grąžino, nes nereikalauja. Viešos bylos kelti negali, nes partija nepripažįsta nuotakų pardavinėjimo; tai daroma slapta su milicijos pagalba. Jeigu mano giminės negrąžins prarastų pirkėjo avių — sudegs jų lūšna. Dėl lūšnos, kaip ten bebūtų; pasistatytų kita, nes lapų ir molio pietų Sibiro pelkėse yra, bet jie turi dar daugiau problemų. Jie rašo: — Brangi giminaitė, gal gali kaip nors mums padėti dėl mūsų jau minėtų šešių avių. Mes bandėm pasiskusti vyriausiam apylinkės komisariui, bet čia be 'blato' negali nei pokalbio pradėti su valdišku žmogum. Kol priėjom prie komisaro sekretoriaus, 'blatais' praleidom dar tris avis, paskolintas iš kolchozo. Sekretorius mums pasakė, jog esame sabotažinkai ir laimingame socializme tokių parduotų ar nupirktų nuotakų visiškai nėra. Tą daro tik vakarų imperialistai. Jis

patarė geriau išstudijuoti 'dialektinį materializmą'. Mūsų reikalą sutvarkys draugas milicininkas Tarbaklyniovas (tas vienas kaimietėra). Taigi, laimėjo 'dialektinis materializmas' ir mes žūtūbūtinai turime sugrąžinti avis arba atiduoti Danutę. Gelbėk mūsų dukrele! Jeigu atsiųstum mums blizgancios medžiagos dėl dviejų chalatu; vienas Kurdupilievui, o kitas Tarbaklyniovui; tuomet būtų vilkas sotus ir avelės... Maldaujam tavo pagalbos.

Pasiūniau. Dabar giminės jau gali drąsiai sakyti, jog Danutė parduota į Australiją už blizgantį 'blatą'. Uzbekistane toks paprotys; nesvarbu kam ir kur parduodi savo dukterį — bile parduodi pagal aziatišką paprotį. Giminės ramiai sau skina medvilnę, niekas kol kas negrasina uždegti lūšną, nes abu suinteresuotieji saugo paštą ir laukia australiško 'blato'. Tobula partija ir toliau mokina apie laimingą socializmą.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 17 D, Diplomato-poeto J. Baltrušaičio paminėjimas Lietuvių Namuose, Pradžia 4 val. p.p.

KOVO 23 D, Kaziuko mugė, Nauj. parapijos salėje.

BALANDŽIO 20 D, Pavasarinis balius, Rengia Liet. Inž. ir Architektų S-gos Clevelando sk. ir Ohio Liet. Gydytojų D-ja Lietuvių Namuose, Pradžia 7:30 v.

BALANDŽIO 20 D, Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos pavasario balius.

BALANDŽIO 28 D, Grandinėlės pasirodymas CCC Teatre.

GEGUŽES 4 D, A. Kairio drama iš 1941 m. suklinto, Nauj. parapijos salėje.

GEGUŽES 5 D, birutėčių parengimas.

GEGUŽES 12 D, Skulptoriaus P. Baltuonio kūrinių paroda Europa Travel Service salėje, Rengia Korp. Giedra.

OWNER OPERATORS WANTED

TANDEM — Diesel tractors, 1969 or newer
MILEAGE RATES — Union benefits
GUARANTEED — Fuel prices of .327 or less per gallon at company pumps
COMPANY PAYS — Holidays, vacations, operating taxes, permits
HOME — Every day
CENTRAL TRANSPORT INC.
616-241-1641
Grand Rapids, Mich.
517-482-1566
Lansing, Mich. (20-22)

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO.
NES NUOŠIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)

6 1/4% — yr. Certificates (Min. \$1,000.00)

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkviestie savą giminę jus aplankyti! Greičiau mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERA VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LB CLEVELANDO APYLINKĖS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Ivyks sekmadienį, kovo mėn. 31 d., 4 val. Lietuvių Namų salėje. Dabotvarkėje: Apylinkės Valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, Atstovų į Ohio Apygardos suvažiavimą rinkimas ir įvairūs kiti reikalai bei suamymai.

Bendruomenės apylinkės likimas, jos narių vieningumas, jos darbų sėkmė ir apimtis nėra vien valdybos, bet kiekvieno jos nario tautinės garbės ir sąžinės reikalas, nežiūrint jo politinių ar pasaulėžiūrinių skirtumų. Mūsų visų tikslas plėsti ir stiprinti apylinkės veiklą, įtraukiant į darbą kuo daugiausia energingų ir darbą dirbti sugebančių žmonių. Ypač siektina, kad kuo daugiau jaunosios bei vidurinės kartos žmonių aktyviau dalyvautų lietuviškoje veikloje.

Šių tikslų siekdami, mes labai nuoširdžiai kviečiame ir prašome dalyvauti susirinkime ir gerai sumanytais, vertingomis pastabomis bei patarimais prisidėti prie apylinkės veiklos tobulinimo.

Apylinkės Valdyba

ŠAUNUS PILĖNŲ TUNTO VAKARAS

Užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose buvo maloni pramoga patiems skautams ir jų gausiems svečiams. Neilga, bet skautiškai nuotaikinga programa visiems paliko malonų įspūdį. Vytauto D. draugovės skautai, talkon pasikvietę pora sk. vyčių ir vyresniųjų skaučių, gana sklandžiai suvaidino s. Pr. Karaliaus parašytą ir akt. Z. Peckaus režisuotą skautiškos veiklos vaizdelį "Skilties Darbai". Skautai vyčiai ir būrelis vyr. skaučių vadovaujant R. Giedraitytei padainavo užgavėnių nuotaidų kupletą.

Po to tuntininko V. Staškaus atvestas sk. vyčių dailins kariška tvarka atvyko su vaišių pripildytai vežimais ir apkrovė stalus visomis gėrybėmis (dominuojant, žinoma, įvairių rūšių blynams). Vyčiams vikriai besirūpinant svečių gerbūviu, atvyko ir serbų orkestras, kuris savo darnia muzika nuotaikas dar pakėlė. O kai prasidėjo šokiai, tai tikrai buvo smagu. Ši karta jau gana aktyviai pasireiškė jaunoji karta. Jie ne tik šoko, bet ir ratu su-

Clevelando skautų užgavėnių blynų baliuje vaidinant Pr. Karaliaus parašytą scenos vaizdelį. Nuotraukoje pirmame plane V. Nasvytytė ir R. Belzinskas.

V. Bacevičiaus nuotrauka.

SU PAVASARIU Į KAZIUKO MUGĘ

NAUJOSIOS PARAPIJOS SALĖJE,

šeštadienį, kovo 23 d.

Atidarymas 4:30 val.

Baigiamoji programa 9:00 v. v.

ŠVEDISKAS STALAS — SILDUMYNAI

Visus mugėje atsilankyti, pamatyti, pabuvoti ir pasivaikinti maloniai kviečia

CLEVELANDO SKAUTIJA

CLEVELANDO ŠAULĖS AKTYVIAI VEIKIA

Clevelando šaulių kuopos moterų sekcija š.m. vasario 3 d. Lietuvių Namuose turėjo savo metinį susirinkimą, kurio darbotvarkės svarbiausi punktai buvo sekcijos vadės O. Mikulskienės pranešimas apie nuveiktus vienerių metų bėgįje darbus ir naujos vadės rinkimai sekančių dviejų metų laikotarpiui.

Sekcijos veikla geriausia gal būtų pavaizduoti atskiromis grupėmis pagal jos pobūdį, prasilenkiant su chronologine eile. Vienai toliau grupei priklausė Sekcijos susirinkimai einamajai veiklai ir naujiems užsimojimams aptarti, kurie tačiau, tradiciniai būdami papildomi paskaitomis ar kt. pajavirnimais, pavirto tartum kultūrinėmis prošvaistėmis, kurias organizuoti Sekcijos vadė yra nenuilstama. Tokių paskaitų tarpe paminėtinos: prof. A. Augustinavičienės "Moteris Išeivijoje" — jos vaidmuo kaip jis atsispindi lietuvių rašytojų kūryboje; teis. J. Krygerio "Nemirtingieji Šauliai" — sugretinant šaulius St. Darių ir Vl. Putvį; sesės J. Budrienės — tema "Lietuvė — Motina", Motinos Dienos proga; ir paskiausioji — šaulės J. Budrienės paskaita apie šaulės vaidmenį Nepr. Lietuvoje ir jos svarbią bei kilnią užduotį išeivijoje. Gaila, kad šios korespondencijos apibrėžtos neleidžia platėliau sustoti ties sesės Budrienės išreikštomis mintimis — jos tikrai vertos mūsų visuomenės gilesnio susidomėjimo. Čia priksitini taip pat p. V. Majorovo pademonstruotas spalvotas filmas ir skaidrės iš dabartinės Lietuvos, kurie žiūrovams — sesėms ir svečiams — padarė gili, jaudinantį įspūdį; taip pat sesė M. Barniškaitė papasakojo savo prisiminimus iš moterų šaulių veiklos Nepr. Lietuvoje, o sesė G. Karskienė padėklavo kelis lietuvių poetų kūrinius ir vieną savo kūrinių.

Platesnėje plotmėje šauliškos veiklos darbo našta gulė daugiausia ant Sekcijos vadės O. Mikulskienės pečių. Kaip Clevelando šaulių Kuopos atstovė ji pr.m. balandžio mėn. dalyvavo LŽS suvažiavime Detroite, kur, tarp kitko, šaulių moterų susirinkime skaitė referatą apie moterų sekcijų veiklą. Jos pareikštos idėjos ir siūlymai paskiau buvo priimti kaip šaulių moterų veiklos gairės. Tame pat suvažiavime sesė O. Mikulskienė buvo išrinkta LŽS šaulių moterų vadove.

Clevelando šaulės pasiirškė ir už JAV ribų; keturios sesės kaip Sekcijos atstovės buvo deleguotos dalyvauti Kanados St. Catherine šaulių Kuopos vėliavos pašventinimo iškilmėse.

Baigiant apžvelgti vidujinio tvarkymosi sritį tenka dar paminėti, kad Sekcijos vadė O. Mikulskienė galutinai išjudino uniformos Clevelando šaulėms išsigijimo reikalą.

Visuomeninėje plotmėje paminėtini keli Sekcijos surengimai, būtent: pr.m. balandžio m. labai originali "Margučių Popietė" su mok. O. Žilinskienės paaiškinimais ir marginimo technikos praktišku pademonstravimu, kuriuos sekė idomus margučių konkursas (savo laiku plačiau aprašytas spaudoje). Toliau, išpūdingas Motinos Dienos minėjimas su praitaikinta paskaita ir menine programa; išvakarėje sesė O. Mikulskienė buvo tarusi žodį lietuvių visuomenei per radiją "Tėvynės Garsai". Taip pat sesės šaulės uoliai talkininkavo Clevelando šaulių Kuopos surengimuose, kaip tai, pr.m. liepos mėn. rengiant gegužinę, kai jos platino loterijos bilietus ir net padovanojo vertingų daiktų — laikinių (A. ir O. Mikulskių plokštelių albumas "Čiurlionis 30", sesės L.Kazienės rankų darbo lovatiesė, ir kt.) gi šiemet minint Klaipėdos Krašto atvadavimą jos apdalino svečius savo pagamintais trispalviais ženkliais ir juos pavaišino kava ir pyragaičiais, o Sekcijos vadė suorganizavo, iki pat detalių, visą meninę programą.

Praejusiais metais buvo tęsiamas ligonių lankymas teikiant seserišką pagūdą. Pagalbos ranka buvo tiesiama ir bėdoje esantiems tautiečiams pavergtoje Tėvynėje; būtent, šaulių Kuopos broliams talkininkaujant šaulės surinko, išvalė, suskirstė bei supokavo ir pagal vysk. Brizgio duotus adresus išsiuntė — iš dalies savo kaštu — 17 vertingų drabužių ir avalinės siuntų vargšančioms lietuvių šeimoms Suvalkų Trikampyje.

Praejusiais metais, sesė O. Mikulskienė LŽS suvažiavime Detroite proga, padėjo vietos šaulių Kuopai suorganizuoti savą kanklininkų orkestrą (tuo tikslu ji buvo nuvežusi jiems 6 kankles ir gaidas) ir net rado laiką jauniems orkestrantams duoti pirmas keturias pamokas, o lapkričio mėn. pravedė dar antrą, trijų dienų kursą. Tasai orkestras jau yra gražiai pasirodęs šaulių surengimuose ir net kalėdinėje spalvotoje TV programoje. Kaip daugeliui beabejo yra žinoma, čia Clevelando sesė O. Mikulskienė irgi yra paruošusi kanklininkų prieauglį — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos moksleivių orkestrėlį, kuris taip gražiai pasirodė pernai Motinos Dienos minėjime.

Baigdamą savo metinį pranešimą Sekcijos vadė šiltais žodžiais išvardindama seses pavardžiai, padėkojo joms už nuoširdų talkininkavimą. Ypatingą padėką ji pareiškė šaulių Kuopos vadui Dr. K. Pautieniui už teiktą Sekcijai paramą ir bendradarbiavimą; taip pat savo artimesnėms bendradarbioms: nepažinomo pareigūmo sekretorei L. Kazienei, darbačiajai išdininkei U. Grincienei, ir pavyzdiną pasišventimą parodžiusioms sesėms L. Čaplickienei ir V. Langienei.

Pagal šaulių Sąjungos įstatus sekcijos vadė renka ma dvejiems metams, ir tam laikui dabar suėjus O. Mikulskienė pateikė susirinkimui savo atsistatydinimą. Sekcijos šaulės, įvertindamos O. Mikulskienės nepaprastą pasišventimą ir darbštumą prašė ją ir toliau eiti vadės pareigas, ir jai sutikus vienbalsiai ją išrinko ateinančioms dvejiems metams. Sekcijos sekretorės ir išdinkės pareigoms eiti sesė O. Mikulskienė vėl pasirinko savo buvusias bendradarbes — seses L. Kazienę ir U. Grincienę.

Linkėtina sesei vadėi ir jos bendradarbiams tokios pat vėl išvermės ateities darbuose, o taip pat, kad jų pavyzdys visoms mūsų šaulėms būtų akstinas tiek pat uoliai ir pasišventusiai dirbti mūsų Tautos ir Tėvynės naudai. O.N.

MILL WRIGHT

(DAVENPORT LOCATION)

Milwright wanted for grain elevator in Davenport, Iowa. Should have all around maintenance experience, including:

Welding

Heavy Sheet Metal

Fabrication

Some

Electrical Knowledge

Good fringe benefits

International Company

Apply, call or send resume to:

Mr. Dick Koenig

INTERNATIONAL

MULTIFOODS

803 E. River Drive

Davenport, Iowa

319-323-0440

An Equal Opportunity Employer

(19-21)

7 DIENOS

ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

darbis nuo nejudamojo kapitalo 6 proc. Išlaidų 2 proc. Tai parodo su kokiomis mažomis išlaidomis yra administruojamas Lietuvių Fondas — toji ne tik dabarties, bet ir ateities lietuviškosios gyvybės istaiga. Vicep. plk. A. Reklaičio pareiškimu, nuo gegužės 4 d., kada įvyks visuotinis LF narių suvažiavimas Chicagoje, bus pradėtas didžiulis vajus milijonui pasiekti. Spaudos konferencijoje buvo pristatyti ir naujieji šių metų vadovaujantieji organai. LF Tarybos pirmininku bus dr. Jonas Valaitis, investavimo komisijos — P. Kilius, pelno skirstymo — dr. K. Ambrozaitis, gi LF valdybą sudarys: dr. A. Razma — pirmininkas, A. Reklaitis — vicepirm., J. Kučėnas — vicepirm., K. Girvilas — sekr., K. Barzdukas — išd., P. Želvys — finansų sekr. ir Vl. Būtėnas — informacija. Į investavimo komisiją pakviestas naujas žmogus, net nepriklausas LF Tarybai, solistas Stasys Baras, didžiulės Standard Federal taupymo bendrovės vienas iš viceprezidentų, turįs nemažą patyrimą finansinėje srityje. Tuo tarpu vadovaujančiuose postuose vėl matome tris didžiuosius LF entuziastus — dr. A. Razmą, dr. J. Valaitį ir dr. K. Ambrozaitį. O aš vis pasigendu T. Blinstrubo, to žmogaus, kuris pirmosios LF egzistencijos dienomis iš širdies dirbo, kad fondas augtų ir stiprėtų. Kaip tik iš jo namuose prisiglaudusios dar kuklios fondo istaigos ir teko rašyti pirmuosius straipsnius bei reportažus apie Lietuvių Fondą.

TOOL ROOM

Lathe hands and tool makers for

night shift.

Near Brook Park

West 130 Street

Call Mr. Tardio, 216-267-6200

(15-24)

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus. Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★
Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★
Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI-IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčiai įmokėjimais, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★
Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119

6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112

14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★
DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VASARIO 16 OMAHOJE

Nebraskos kongr. John McCallister su žmona ir T. Gaidelyte (viduryje). Scenos išpuošimas Vitalio Gaidelio darbo ornamentais ir Vytiš. Kongr. ir jo žmona labai domėjosi ornamentų gražiu išdėdymu ir tautiniais rūbais.

Omahos lietuvių kolonijoje Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paminėjimas įvyko vasario 17 d. Minėjimas prasidėjo pamaldomis bažnyčioje. Mišias atnašavo kun. dekan. Tautkus ir pasakė gražų šventei tinkantį pamokslą. Giedodamas choras 'Rambynas'. Pamaldos užbaigtos Lietuvos himnu.

3 v.p.p. parapijos salėje minėjimas buvo tęsiamas toliau. Pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas Nebr. Kongr. John McCallister. Kongr. kalba buvo išklausyta su įdomumu, nes kalbėtojas gerai susipažinęs su Lietuvos istorija ir dabartine jos padėtimi. Prisiminęs Simą Kudirką, apgailestavo ir pripažino, kad amerikiečių pareigūnai padarė didelį nusikaltimą ir nedovanotina klaidą gražindami Simą rusams. Žinomas jam ir Kalantos susidėginimas ir daugelis kitų Lietuvos okupaciją liečiančių veiksmų. Po savo kalbos kongresmanas atsakinėjo į įvairius iš publikos duotus klausimus. Minėjime dalyvavęs latvių bendr. pirm. B. Austrums, trumpu žodžiu išreiškė gražiausius linkėjimus lietuvių tautai. Vasario 16-tosios proga surinkta aukų 333.00 dol.

Suaukotoji suma laikinai 'išaldyta' kol vadovaujantieji susitars dėl vieningos veiklos.

Omahos skautai ir skautės, Lietuvos atkūrimo sukaktį atšventė iškilmingoje sueigoje vasario 16 dienos vakare.

MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS ARAS REMIA DIRVĄ

Omahos lietuvių kolonijoje jau dvylika metų kaip gyvuoja medžiotojų ir meškeriotojų klubas 'Aras'. Jis nepasižymi gausiu narių skaičiumi, bet savo aukomis lietuviškiems reikalams pralenkia ir didesnius vienetus. Klubas yra įnešęs 1000 dol. į Lietuvių Fondą. Virš 700 dol. yra išleide aukoms, remiant įvairius kultūrinius lietuviškus reikalus ir institucijas.

A. A.

MARIJAI NARUŠIENEI

mirus, jos seserį ELENĄ RŪKSĖNIENĘ ir jos šeimą bei gimines nuoširdžiai užjaučiame

Stasys, Kazimiera ir Giedrius
Lazdiniai

lietuviai rašytų savo senatoriams ir kongresmanams tuo reikalu.

• Mečys ir Birutė Abromaičiai, gyv. Toronte, užprenumeravo Dirvą jaunavedžiams Aldonai ir Linui Baltakiams, Hamilton, Ont. Dėkojame p. Abromaičiams ir sveikiname naujus Dirvos skaitytojus p. Baltakius.

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS NEW YORKE

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos 100 metų nuo gimimo sukakties pagrindinis minėjimas įvyks š. m. gegužės 12 d., sekmadienį, 4 v. p. p. Kultūros židinyje New Yorke.

Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir New Yorko Lietuvių Organizacijų Komitetas.

Visi lietuviai maloniai kviečiami minėjime dalyvauti.

KUN. P. DAGIO PAGERBIMAS

New Yorko lietuvių evangelikų parapijas š. m. kovo 17 d., 2 v. p. p. ruošia kun. P. Dagio 70 metų amžiaus pagerbimą, parapijos bažnyčioje, Woodhaven 291 85 Rd. Pamaldas laikys iš Chicago kun. S. Neimanas. Po pamaldų parapijos salėje banketas. Specialių kvietimų nebus. Kviečiami visi.

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

1974 m. kovo 16 d. (šeštadienį), 4:30 val. p. p. nuosavoje pastogėje, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, Il., šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų narių septintasis metinis susirinkimas. Darbotvarkėje: Pereito metinio susirinkimo protokolo skaitymas, Lietuvių Tautinių Namų Valdybos pranešimas, diskusijos dėl pranešimo, LTN direktorių rinkimas ir einamieji reikalai.

Susirinkime sprendžiamo balso teisę turi tik LTN nariai, įmokėję nemažiau \$100.00, tačiau susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti kviečiami visi-os Chicago lietuvių.

Susirinkimui pasibaigus, 7 val. vak. visi jo dalyviai kviečiami vakarienei, mokama \$5.00 už asmenį. Vakarienei prašoma registruotis iš anksto: L. Tautiniuose Namuose tel. 778-9878 vakarais nuo 5 val. vak. arba tel. 778-7707 (Bronius Kasakaitis), 523-0227 (J. Andrašūnas).

Lietuvių Tautinių Namų Valdyba

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis auکوjo šie Dirvos skaitytojai:

A. Dirgėla, Chicago 2.00
J. Liaukus, Woodhaven .. 2.00
C. Laikūnas, Monee 2.00

Lietuvių Žurnalistų S-ga,

Chicago 25.00

K. Baronas, Hamilton 5.00

Jonas Činkus, Cicero .. 7.00

S. Nutautas, Sodus 5.00

K. Puodžiūnas, Rochester 2.00

A. Basulius,

Redondo Beach 2.00

A. Šimkus, Chicago 7.00

V. Stankus, Chicago 5.00

P. Mačiulaitis, Union 10.00

H. Sukauskas, Toronto .. 3.00

Paul Dargis, Pittsburgh 25.00

Racine Liet. Moterų

Klubas, Racine 10.00

Visiems auکوjusiems nuoširdžiai dėkojame.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• 1960 METAIS, tuometinio lietuvių jėzuitų provinciole kun. Br. Krištanavičiaus pakviestas, į Chicago iš Elizabeth, N.J. atvyko prof. Juozas Žilevičius. Bažnyčią atkeliavo ir maždaug 3,000 svarų Muzikologijos archyvo, įsteigto 1920 m. Kaune, turto. Visuomenininkas Valerijonas Šimkus jėzuitų vienuolyno rūsyje įrėngė lentynas ir jose buvo sukruta Muzikologijos archyvui priklausanti medžiaga. Metams bėgant archyvas vis augo bei plėtėsi ir iki paskutinių dienų jame susitelkė per 300,000 paskirų vienetų (be dublikatų). Jėzuitams su gausia visuomenės parama pastatius naują Jaunimo centrą, jo viršutiniame aukšte įrėngtos specialios patalpos ir Pasaulio lietuvių bei Muzikologijos archyvams. Nors naujosios patalpos ir nėra užtenktinai erdvios, bet vis vien jos modernios bei patogios. Į naujas patalpas iš vienuolyno rūsių jau persikėlė Muzikologijos archyvas ir čia vasario 27 d. vakare įvyko spausdos konferencija, ir lietuvių spausdos bei radijo darbuotojai turėjo progos patys pirmieji apžiūrėti įdomią įstaigą, sukurtą bei išugdytą vieno žmogaus.

• SPAUDOS konferencija atidarė vienas iš archyvo kuratorių V. Šimkus. Spausdos bei radijo darbuotojus informavo prof. J. Žilevičius šiomis dienomis švenčias 83 m. amžiaus sukaktį, o taip pat ir studentas R. Lapas, nuolatinis archyvo taktininkas. Prof. J. Žilevičius pasidžiaugė, kad V. Šimkui paaugus 1400 pėdų lentu, darbą dar kiek parėmus Lietuvių Fondui, per visą archyvą išsiriokiavo naujų tėlės lentynas, kur ir suklasifikuota didžioji dalis archyvo turimos medžiagos. Pagrindinė archyvo siena skirta 'Pirmiesiems muzikologijos dirvonų artojams', kur išrikiuotos nuotraukos žymiųjų lietuvių muzikos pirmūnų, gi šoninė-vakarinė siena nustatyta stiklinėmis vitrinomis, kur po stiklu sudėti reti dainų bei kitokių

Muzikologijos archyvo kuratorius V. Šimkus, prof. J. Žilevičius ir radijo programos vedėja Aldona Daukienė naujose archyvo patalpose.

V. Noreikos nuotrauka

muzikos švenčių plakatai, įdomesni bei retesni giesminai, vadovėliai ir t.t. Archyve savo skyrių steigiasi net ir kaimynai latviai. Aplamai pagal prof. J. Žilevičiaus ir stud. R. Lapo pranešimus, Muzikologijos archyvas plačiai funkcionuoja: dalis studentijos čia ieško medžiagos įvairiems moksliniams darbams, iš okup. Lietuvos atvažiavę muzikai dažnai čia suranda retos, autentiškos ir Lietuvoje neturimos medžiagos apie išėvijos lietuvių muzikinę veiklą; iš archyvo sėdamasis medžiaga prof. J. Žilevičius parašė visą eilę mūsų muzikų bei dainininkų aptarimų didžiajam vokiečių muzikos leksikonui ir pn.

• VIENA iš pačių opiausių problemų yra lėšų stoka. Prof. J. Žilevičiaus akys dienos šviesa gerokai aptemusi. Jam reikia samdyti sekretorius įvairiems raštamams, laiškams ar straipsniams, parašyti, kai jis juos diktuoja. Reikia žmonių, kurie dar vis gausiai tebeplaukiančią medžiagą priimtų, sutvarkytų, suklasifikuotų. Už patį minimaliausią atlyginimą profesorius padeda keli pensininkai bei studentai. Kiti net nieko neima. Bet visgi išlaidų susidaro, nes tai yra ne dulkių užgožta, bet funkcionuojan-

Solistės Nerija Linkevičiūtė ir Gina Čapkauskienė 'Laiskai lietuviams' koncerte. Prie pianino muz. A. Vasaitis, kuris diriguos operos 'Kaukių balius' trečiąjį spektaklį.

D. Vakarės nuotrauka

ti įstaiga. Kad kaip nors suvedus galą su galu, prof. J. Žilevičius archyvui atiduoda tas nedideles dovanas, kurias asmeniškai gauna Kalėdų ar vardinių progų. Taip per metus susidaro 3-400 dol. Bet atsiranda žmonių suprantančių padėti. Štai spausdos konferencijos metu muz. B. Pakštas, prisimindamas mirusį savo dėdę prof. K. Pakštą, iš jo palikimo archyvui įteikė 500 dol. auką. Būtų gražu, kad ir dosnūs Ohio gydytojai, kurie kasmet skiria 1,000 dol. premiją, ilgai nelaukę neužmirštų ir Muzikologijos archyvo prof. J. Žilevičiaus asmenyje. Taip pat su malonumu buvo pastebėtas faktas, kad archyvo rėmėjų skyrius įsisteigė Los Angeles ir kad gal jų pavyzdžiu paseks ir kitos lietuvių kolonijos. Savo metu, kai buvo ruošiamas medžiaga vokiečių muzikos leksikonui, prof. J. Žilevičiui su finansine pagalba atskubėjo ir inž. E. Bartkus. Panašius pavyzdžius dažniau norėtusi matyti. Tuo tarpu kovo 17 d. įvyks iškilmingas Muzikologijos archyvo naujosios patalpos atidarymas. Šventė bus pradėta mišiomis jėzuitų koplyčioje, po to seks akademija, Lietuvos gen. konsulė atidarys patį archyvą, o po atidarymo visi galės apžiūrėti jaukias patalpas ir jose sukrutą didelį turtą, saugojamą lietuvių tautai. Dar malonu priminti, kad Lietuvos Valstybinės operos 50 m. sukakties minėjimo komitetas, užbaigęs savo darbą, visą likusį pelną (apie 1,000 dol.) įteikė taip pat Muzikologijos archyvui.

• BOWLING Green universitetas Ohio valstijoje su Lietuvių Fondo finansine parama paruošė valandos spalvotą filmą apie didįjį mūsų menininką bei muziką M. K. Čiurlionį. Filmo demonstravimas Lietuvių Fondo, spausdos, radijo bei visuomenės atstovams įvyko kovo 5 d. Jaunimo centro kavinėje. Po seanso sekė spausdos konferencija. Filmo aptarimą ir kitus klausimus palikdamas ateinančiai apžvalgai, čia viena kita mintimi noriu sustoti prie spausdos konferencijos. Kovo 4 d. Lietuvių Fondas turėjo 3435 narius ir 903,118 dol. nejudomojo kapitalo. Iki tos dienos iš pelno buvo paskirstyta švietimo bei kultūros reikalams 289,000 dol. (apytikriai). Per 1972 m. fondas paaugo 102, 151 dol. Praėjusių metų už (Nukelta į 7 psl.)